

Ἄπο ἐκεῖ ἐξεκίνησε ὡς ταχυδρόμος ὁ μετέπειτα τηλεγραφετῆς Βασίλ. Π. Ζιόμπολας, πού εἶναι τώρα συνταξιούχος στήν Ἀθήνα. Προπολεμικά διετέλεσε διευθυντής του.

Ἄλλοι κατώτεροι ὑπάλληλοι τοῦ Ταχυδρομείου Ἰσαρι διετέλεσαν οἱ Ἰσα-
ραῖοι Χριστόφ. Δήμας, Κων. Δήμας, Δ. Σ. Σιώρης, Γ. Σ. Σιώρης.

Ταχυδρόμοι ἐπίσης ὑπῆρξαν οἱ Φώτης Κ. Σιώρης (Πράχνη), πού ἀφῆκε
ἐποχή καί ἔτερπε τοὺς πάντας μέ τὸ κέφι καί τὸ τραγοῦδι του, ὁ Ἀπόστ. Ρού-
βαλης, ὁ Ν. Ζιόμπολας, Ἰω. Κουτσός κ.ἄ.

Τώρα ὑπηρετεῖ στοῦ Ταχυδρομείου ὁ Χαράλ. Γ. Κατριδάνος.

ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟ.— Οἱ νεώτεροι ἕως δὲν γνωρίζουν ὅτι τὸ 1883 ὁ τότε
βουλευτής Ἀρκαδίας Ἀ. Κατριδάνος εἶχε ἐπιτύχει νὰ συσταθῆ Εἰρηνοδικεῖο
γιὰ τὸ Δῆμο Λυκοσούρας, μέ ἔδρα τὸ Ἰσαρι.

Ἀλλὰ δὲν ἐκρατήθη γιὰ πολὺ στοῦ Ἰσαρι. Γιατί τὸ 1885 καταργήθηκε,
γιὰ λόγους οἰκονομίας, μεταξὺ καὶ ἄλλων 13 καταργηθέντων.

ΠΤΑΙΣΜΑΤΟΔΙΚΕΙΟ.—

Μέχρι πρό ὀλίγων ἐτῶν τὸ Ἰσαρι ἦταν ἔδρα μεταβατικοῦ Πταισματοδι-
κειοῦ (τῆς Μεγαλόπολεως), πού συνεκέντρωνε τὶς ὑποθέσεις τῶν γύρω χωριῶν.

ΔΑΣΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.—

Πρό τινων ἐτῶν ὑπῆρχε ἐγκατεστημένος στοῦ Ἰσαρι δασικός ὑπάλληλος
(δασοκόμος). Σήμερα ἔχει καταργηθῆ ἡ θέσις αὐτή.

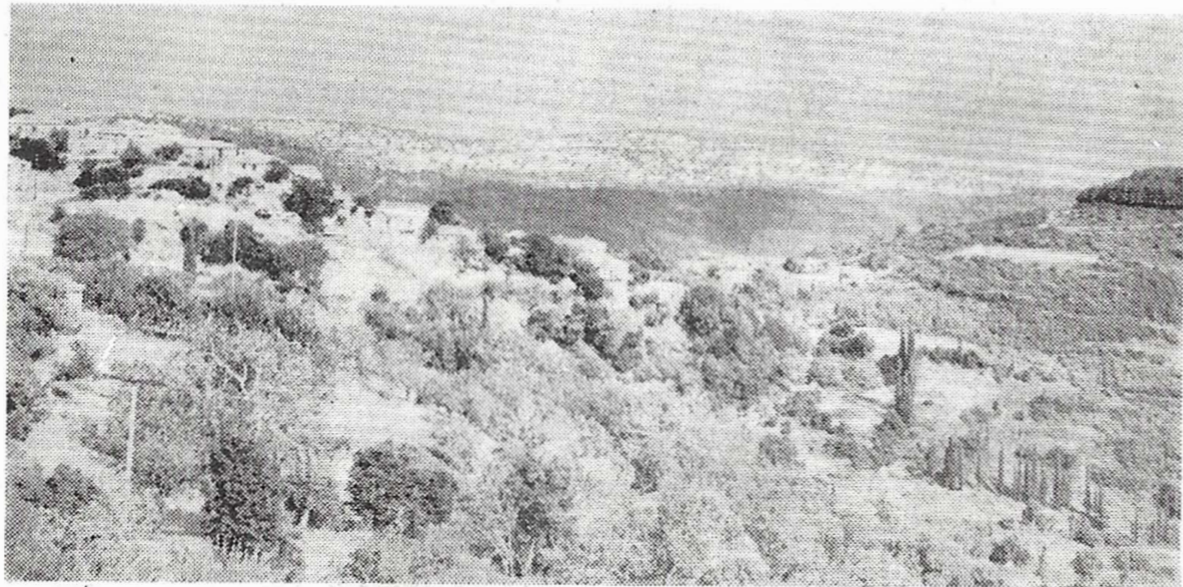
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΕΙΟ.—

Πρῶτος συμβολαιογράφος φέρεται ὁ Π. Χαραλαμπόπουλος καὶ τελευταῖος
ὑπῆρξε ὁ Θεόδωρος Ἀντ. Χρόνης, πού διωρίστηκε τὸ 1928.

Ἄλλοι συμβολαιογράφοι διετέλεσαν οἱ Δημ. Χαραλαμπόπουλος καὶ Ἀγ-
γελος Ν. Σακελλαριάδης (1906 - 1907).

Ὁ ἐκάστοτε συμβολαιογράφος Λυκοσούρας ἔκανε καὶ χρέη ὑποθηκοφύ-
λακος.

Τὸ ἀρχεῖο τοῦ συμβολαιογραφείου εὐρίσκεται τώρα στοῦ συμβολαιογραφείου
τοῦ Ἀλ. Θ. Ζέρβα, στή Μεγαλόπολι.



Ἀποψη ἀπὸ Δημ. Σχολεῖο Χρουσεῖκου βουνοῦ.

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΝΙΚ. ΚΑΡΑΛΗ

(Βιογραφικὸ σημεῖωμα τοῦ Γρ. Ν. Καραλή)

Ὁ πατέρας μου Νικ. Ἀθ. Καραλῆς ἐγεννήθη περί τὸ 1850 καὶ ἔμεινε
πολὺ μικρός, ὄρφανός. Μὲ δάσκαλο τὸν Παπαλεωνίδα, ἔμαθε μερικά γράμ-
ματα καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς ἡλικίαν 10—12 ἐτῶν ἐμαθήτευσε εἰς διαφόρους
βιοτέχνους διὰ νὰ μάθῃ «τέχνην». Τελικῶς ἔφυγε δι' Ἀθήνας ὅπου εἰργά-
σθη ὡς ὑπάλληλος εἰς τοὺς Τσαγκογεωργαίους. Μετὰ ἔφυγε εἰς Σμύρ-
νην, ὅπου ἔμεινε ἐπ' ὀλίγον, καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς Ἀλεξάνδρειαν, Κάϊρον
καὶ Πέργη - Σαῖδ.

Μιλοῦσε Ἀραβικά καὶ Ἰταλικά καὶ ἀγαποῦσε πολὺ τὴν Αἴγυπτον.
Ἐπίσης μιλοῦσε Ἀρβανίτικα καὶ Κορακίστικα (Στερμιτισιώτικα).

Εἰς τὴν ξένην δὲν ἀπέκτησε χρήματα, ἀπέκτησε ὅμως σχετικὴν μόρ-
φωσιν, εἶχε καλὸν χαρακτήρα, ἦτο ἠθικός καὶ δίκαιος.

Ἐπέστρεψε στήν πατρίδα εἰς ἡλικίαν 25 ἐτῶν καὶ ἐνουμφεύθη τὴν



Γρηγ. Ν. Καραλῆς, Κωνσταντίνα (Καραλή) Ἀν. Στριγκλῆ καὶ Ἰωάν. Ἀν. Καραλῆς.

Εὐσταθίαν, θυγατέρα τοῦ Ἰω. Ν. Σιώρη (ἀδελφὴν τοῦ Θ. Σιώρη - Σελούλια).

Ἀπέκτησε πολλὰ παιδιά, διότι αὐτὸς ἦτο μόνος καὶ κάποιος τὸν ἐχαρακτήρισε κάποτε «μονοσίγκελο» κάβουρα (δίχως δηλ. συγγενῆ δίπλα του).

Ὁ πρῶτος υἱὸς του ἦτο ὁ Ἀθανάσιος, ὁ ὁποῖος ἐγεννήθη περὶ τὸ 1878, διότι ἦτο κληρωτὸς τὸ 1899. Ἠκολούθησαν κατὰ διετίαν σχεδὸν ὁ Φώτιος, ἡ Βασιλική, ὁ Γιάννης, ἡ Κωνσταντίνα, ὁ ὑποφαινόμενος καὶ ὁ Δημήτριος.

Ἐγὼ ἐγεννήθηκα τὴν 1-3-1891 καὶ ὁ Δημήτριος τὴν 28-2-1893.

Ἐκ τῶν ἀδελφῶν μου ὁ Ἀθανάσιος ἔβγαλε τὸ Σχολαρχεῖον Μεγαλοπόλεως καὶ δύο ἄλλοι Φώτης καὶ Γιάννης τὸ Δημοτικὸν ἢ τάξεις αὐτοῦ.



Ὁ πατέρας μου ἠσχολήθη στὸ χωριὸ μὲ πολλὰς ἐργασίας καὶ μικροεπιχειρήσεις. Ἀπέκτησε καὶ μερικὰ χωράφια καὶ ἀμπέλια. Ἀλλὰ τὰ οἰκογενειακὰ βάρη 7 παιδιῶν, τῆς μητέρας του καὶ τοῦ ἀνδρογύνου, 10 ἐν ὄλῳ, τὸν ἔκαμψαν καὶ ἔτσι ἔκαμε ἓνα μεγάλο καὶ τολμηρὸ ξεκίνημα. Τὴν 13 Μαρτίου 1893 ἔφυγε μαζὶ μὲ τὰ 3 μεγαλύτερα παιδιά Ἀθανάσιον, Φώτιον καὶ Ἰωάννην δι' Ἀθήνας, ὅπου καὶ ἐγκατεστάθη πρὸς ἐργασίαν. Ὁ Θανάσης ἔγινε καλὸς τυπογράφος, ἀνελάμβανε δὲ καὶ ἐργολαβικῶς τυπογραφικὰς ἐργασίας, λόγῳ καλῆς μορφώσεώς του.

Οἱ δύο ἄλλοι ἠργάσθησαν εἰς διαφόρους ἐργασίας, κυρίως εἰς ξενοδοχεῖα καὶ ἀπὸ τοῦ 1896 εἶχον ἰδικὴν τῶν ἐπιχειρήσεων, μικρὸν ξενοδοχεῖον εἰς τὴν ὁδὸν Αἰσχύλου.

Τὸ ἐπόμενον ἔτος (1897) περνοῦσαν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα οἱ ἐπίστρατοι Ἰσραεῖοι καὶ τῶν πέριξ χωρίων. Ὅλοι πέρασαν ἀπὸ τὸ μικρὸν πατριωτικὸν ξενοδοχεῖον καὶ ἔτυχον φιλοξενίας καὶ περιποιήσεως. Ὁ πατέρας μου ἦτο πολὺ εὐχαριστημένος, πὺ μπόρεσε κάτι νὰ προσφέρῃ στοὺς πατριώτας καὶ μάλιστα τοὺς ἐπιστράτους.

Οἱ ἀδελφοί μου, πλὴν τοῦ Φώτη, ἦλθον ἐκ περιτροπῆς στὸ χωριὸ καὶ τοὺς ἐγνώρισα, διότι ὅταν ἔφυγαν ἐγὼ ἤμουν δύο ἐτῶν.



Τὸ 1900 ἔπληξε τὸ σπίτι μας διπλοῦν ἀτύχημα. Ἀπὸ κατρακύλισμα πεσμένου δέντρου στὸ ἀμπέλι μας στίς «πλαγιές», ἐφονεύθη ἡ μεγάλη ἀδελφή μου Βασιλική καὶ ἐτραυματίσθη σοβαρὰ ἡ γιαγιά μου γριά Μηλιά. Τοῦτο εἶχε σοβαρὰς συνεπείας, κυρίως οἰκονομικὰς, ἔφερε δὲ τὸν πατέρα μου ὀριστικῶς πλέον εἰς τὸ Ἰσαρι.

Μετ' ὀλίγους μῆνας ἀνεχώρησε δι' Ἀμερικὴν ὁ Φώτιος, τὸν ἄλλο χρόνον ὁ Γιάννης καὶ τὸν ἐπόμενον ὁ Θανάσης.

Ἐγκατεστάθησαν εἰς τὴν Μινεάπολιν καὶ ἀνεμίχθησαν εἰς διαφόρους ἐργασίας. Οἱ δύο πρῶτοι εἶχον μιλλιάρδα καὶ ὁ Θανάσης ἔγινε πάλιν τυπογράφος. Ἀλλὰ ὁ τελευταῖος ἀπὸ μίαν τυχαίαν πυρκαϊάν τὸ 1905 ἔπαθε θανατηφόρα ἐγκαύματα καὶ ὑπέκυψε.

Τότε ἀκριβῶς ἐγὼ εἶχα βγάλει τὸ Σχολαρχεῖο καὶ λόγῳ τοῦ ἀτυχήματος τοῦ Θανάση δὲν πῆγα κι' ἐγὼ εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Ἐπῆγα 3 χρόνια εἰς τὸ Γυμνάσιον Ἀνδριτσαίνης. Τὸ 1906 ἦλθε διὰ πρώτην φοράν μετὰ ἀπουσίαν 13—14 ἐτῶν ὁ Φώτης καὶ τὸν πρωτογνώρισα καὶ ἐγὼ γιὰ ἀδελφόν. Ἐπειτα ξανασυναντηθήκαμε τὸ 1935 καὶ ὄχι πλέον. Διότι ἀπεβίωσε τὸ 1961, χωρὶς νὰ ἰδωθοῦμε πλέον.

Εἰς τὴν Ἀνδριτσαίνα ἔβγαλα καὶ τὴν Γ' τάξιν τοῦ Γυμνασίου τὸ 1907—8, τὸν ἴδιο χρόνον καὶ ὁ Μῆτσος ἔβγαλε ἐκεῖ τὴν Α' τάξιν.

Μετὰ ἦλθαμε καὶ οἱ δυὸ εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅπου ἔβγάλαμε, ἐγὼ μὲν τὴν Δ', ὁ δὲ Μῆτσος τὴν Β' τάξιν.

Ἐγὼ ἐνεγράφην εἰς τὴν Φαρμακευτικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου, μετὰ 2 δὲ ἔτη ὁ Μῆτσος, τελειόφοιτος καὶ γνώστης Λογιστικῆς, Γαλλικῆς καὶ Ἀγγλικῆς, διωρίσθη ὑπάλληλος τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς.

Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1912 ἦλθε ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ ὁ Γιάννης καὶ πῆρε μέρος εἰς τὸν Ἑλληνοτουρκικὸν Πόλεμον, ἐστρατεύθη καὶ ἐγὼ καὶ τέλος τὰ Χριστούγεννα τοῦ 1913 συνεκεντρώθημεν ὅλοι (καὶ ὁ Μῆτσος) στὸ χωριὸ καὶ συνεορτάσαμε.

Ἦτο ἐποχὴ μεγάλης ἐθνικῆς χαρᾶς ἡ ἐποχὴ ἐκείνη καὶ κάθε μέρα εἶχαμε γλέντι καὶ διασκέδασι σὲ διάφορα σπίτια. Ἦσαν 40—50 ἐπίστρατοι ἐξ Ἀμερικῆς καὶ ὅλα τὰ σπίτια ἦσαν ἀνοικτὰ καὶ ὅλα γεμάτα ἀπὸ τροφίμα. Χρόνια χαρᾶς καὶ εὐτυχίας, πὺ ἔμειναν ἀξέχαστα!

Ἐνα ἀπόγευμα Κυριακῆς γλεντούσαμε στὸ σπίτι μας 25—30 παιδιά καὶ ὁ πατέρας μου γεμᾶτος χαρὰ καὶ εὐτυχία κουτσόπινε μὲ ἄλλους γέρους. Κάποια στιγμὴ τὸν ἄκουσα νὰ λέγῃ: Ποτὲ δὲν θὰ βάλω γέρατα, τώρα πὺ τὰ παιδιά μου ἔχουν μπῆ σὲ δρόμο!...

Γιὰ πρώτην φοράν συνέφαγε στὸ σπίτι του μὲ 7 μέλη τῆς οἰκογενείας του. Τραγουδοῦσαν ὅλοι κι' ὁ πατέρας μου θυμήθηκε τὸ τραγούδι: Πουλάκια μου γαλάζια καὶ θαλασσινά, πουλιά σὰν περᾶστε ἀπὸ τὴ Σμύρνη, καιρετίσματα πολλά.

Ἦτο ἄρα γε κάποια προαίσθησις; Διότι μόλις ἐφύγαμε ἐμεῖς, αὐτὸς πῆγε νὰ φέρῃ ἀπὸ τὰ κτήματα τὰ ζῶα καὶ μιὰ φοράδα τὸν κτύπησε στὸ στομάχι, ἔπαθε περιτονίτιδα καὶ τὴν ἐπομένη 31.12.1913 τὸν ἐκηδέψαμε. Τρία παιδιά καὶ ὁ ἐξάδελφός του Θ.Γ. Καραλῆς κρατοῦσαν τὸ φέρετρό του...

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐγὼ ἐπέστρεψα εἰς Ἀθήνας. Τὸ Πάσχα πῆρα τὸ δίπλωμα, τὸν Μάϊον ὑπανδρέψαμε τὴν ἀδελφήν μου Κωνσταντίνα μὲ τὸν Ἄνδρ. Στριγγλῆ. Τὸν Ἰούλιον ἐνυμφεύθη καὶ ὁ Γιάννης τὴν Ἀθανασίαν Ν. Σακελλαριάδη.

Οἱ δύο ἀδελφοί μου στὴν Ἀμερικὴ ἐσταδιοδρόμησαν καλὰ καὶ προσέφεραν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς γνωστοὺς καὶ ἀγνώστους...

Ἐγὼ, μετὰ τὸ δίπλωμα, ὑπηρέτησα καὶ πάλιν ὡς στρατιώτης εἰς ὅλους τοὺς πολέμους. Καὶ στὸ 1940 ὑπηρέτησα ὡς ἔφεδρος λοχαγὸς τοῦ Φαρμακευτικοῦ.

ΓΡ. ΚΑΡΑΛΗΣ

ΤΖΩΝ ΞΕΡΟΝ (ΞΗΡΟΚΩΣΤΑΣ)

Στὸ Ἴσαρι ἀντανανκλᾶ ἀναμφιβόλως ἡ τιμὴ ἀπὸ τῆ μεγάλης προσωπικότη-
τα τοῦ Γιάννη Πέτρου Ξηρόκωστα (Τζῶν Ξέρον), διαπρεποῦς ζωγράφου.

Πράγματι, ὁ Γιάννης Ξέρον, πὸ πέθανε τὸ 1966, λίγο μετὰ ἀπὸ τὴν ἐπι-
στροφή του ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ὅπου παρέστη σὲ μεγάλη ἔκθεσι τῶν ἔργων του
στὸ Ζάππειο, ὑπῆρξε μία φυσιογνωμία τῆς Τέχνης διεθνoῦς κύρους καὶ ἀκτινο-
βολίας.

Ἀπεφοίτησε τὸ 1902 ἀπὸ τὸ Σχολαρχεῖο Ἴσαρι καὶ λίγο ἀργότερα ἔφυγε
γιὰ τὴν Ἀμερική, παρασυρμένος ἀπὸ τὸ μεγάλο ρεῦμα τῆς μεταναστεύσεως. Ἐ-
πесе ἐκεῖ στὴ σκληρὴ δουλειὰ καὶ στὴ βιοπάλη.

Ἀλλὰ δὲν ἄφησε καὶ τὸ ταλέντο του ἀκαλλιέργητο. Ἐργαζόταν καὶ σπού-
δαζε. Κι' ἀργότερα πῆγε στὸ Παρίσι γιὰ καλύτερες σπουδές, ὅπου συνεδέθη
μὲ τοὺς γνωστοὺς ζωγράφους Πικάσσο, Μπράκ καὶ ἄλλους.

Μετὰ ἀρχίζει ἡ καλλιτεχνικὴ ἀνοδὸς του. Τὰ ἔργα του προκαλοῦν τὸ ἐν-
διαφέρον τῶν ἐιδικῶν τῆς τέχνης καὶ τοῦ κοινοῦ. Οἱ πίνακές του ἦσαν περιζή-
τητοι στὴν Ἀμερική.

Ἀπὸ τὸ 1939 ἀνήκει στὸ ἐπιτελεῖο τοῦ διεθνoῦς φήμης μουσεῖου Γκού-
γκενχάιμ τῆς Ν. Ὑόρκης, ὅπου εἶναι ἐπιμελὴς ἔργων τέχνης.

Τὸ ἔργο του ἦταν σημαντικὸ καὶ ἐθεωρεῖτο πρωτοπόρος τῆς ἀφηρημένης
τέχνης στὴν Ἀμερική.

Τὸ θέρος τοῦ 1966 ὁργανώθηκε στὴν Ἀθήνα ἔκθεσι τῶν ἔργων του στὸ
Ζάππειο, ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας καὶ τὸ Μουσεῖο Γκούγκενχάιμ τῆς Ν. Ὑ-
όρκης. Δύο ἀπὸ τὰ ἔργα του ἀγοράσθηκαν ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη.

Ὁ Ξέρον ἐτιμήθη μὲ ἀνώτατο ἐλληνικὸ παράσημο.



Ἴδου τὴ ἔγραψε ἀθηναϊκὴ ἐφημερίδα γιὰ τὸ ἔργο του (22.9.66, «Βῆμα») :
«... (ὁ Γ. Ξ.) ἐντάσσεται ἀπολύτως μέσα στὰ πλαίσια τῆς ἀφηρημένης τέχνης,
τῆς ὁποίας εἶναι ἀναμφισβήτητα ἓνας ἀπὸ τοὺς ἀναγνωρισμένους δασκάλους στὴν
Ἀμερική...».

Καὶ πιὸ κάτω: ... «.. ὁ Ξ. πραγματοποιεῖ τώρα τὴ μεγάλη καὶ ἀσίγαστη λα-
χτάρα τῆς ζωῆς του — παλινoστεῖ στὴ γενέθλια γῆ, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀπουσίασε
ἐξῆντα καὶ πλέον χρόνια.

Ἔρχεται δαφνοστεφανωμένος ὁ πρεσβευτὴς αὐτὸς καλῆς θελήσεως τῆς
Ἑλλάδος γιὰ μισὸ καὶ πλέον αἰῶνα στὶς ΗΠΑ, σὰν ἐπίσημος προσκεκλημένος
τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας...

Ἡ νέα γενεὰ τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν ἔχει πολλὰ νὰ πληροφορηθῆ καὶ
νὰ διδαχθῆ ἀπὸ τὴν ἀναδρομικὴ αὐτὴ ἔκθεσι, ἀλλὰ καὶ πολλὰ νὰ ἀντλήσῃ ἀπὸ
τὸ ἦθος καὶ τὴ σεμνότητα τοῦ καλλιτέχνη, πὸ παρέμεινε ἀπλὸς καὶ ταπεινός,
καθὼς ὅλοι οἱ γνήσιοι καλλιτέχνες».

Ἀλλὰ τελειώνοντας τὸ βιογραφικὸ τοῦτο σημείωμα γιὰ τὸν Γ. Ξέρον, θὰ
πρέπει νὰ παραθέσωμε καὶ μιὰ πολὺ συγκινητικὴ ἐπιστολὴ του, πὸ ἀπηύθυνε
τὸ 1963 πρὸς τὸν Γρηγ. Καραλῆ, στὴν Ἀθήνα. Μιλᾷ γιὰ τὸ Ἴσαρι, γιὰ τὰ
παιδικὰ του χρόνια, γιὰ τὴ ζωὴ του:

Ἴδου ἡ ἐπιστολή:

Ν. Ὑόρκη 9 Ἰουλίου 1963

Ἀγαπητέ μου Γρ. Καραλῆ,

Τὸ τόσο συμπαθητικὸ ἄρθρο σου γιὰ μένα, πὸ ἔγραψες στο φύλλο τῆς
ἐφημερίδος «Νέα τῆς Μεγαλοπόλεως», τῆς 18 Μαρτίου 1963 μὲ συγκίνησε πάρα
πολὺ καὶ σ' εὐχαριστῶ. Μ' ἔκαμε νὰ θυμηθῶ τὰ παλιὰ παιδικὰ μας χρόνια, ἐκεῖ
στὴν ἰδιαίτερὴ μας πατρίδα, τὸ ἀλησμόνητο Ἴσαρι, καὶ νὰ ζήσω νοερὰ τὴν ἀ-
λησμόνητη ζωὴ τοῦ Σχολεῖου, ὅπου καταγιόμουν μὲ τὴ ζωγραφικὴ, πὸ διά-
λεξα γιὰ «ἐπάγγελμά» μου στὴ ζωὴ μου.

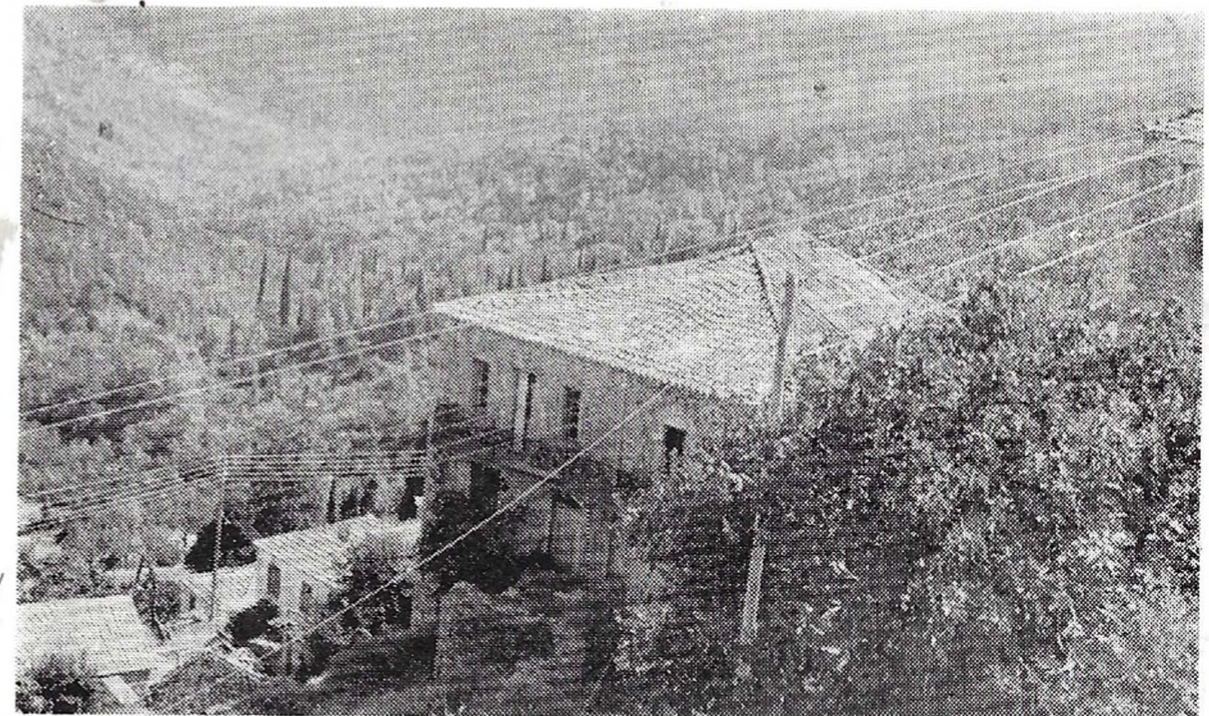
Ὅσα γράφεις γιὰ τὰ τότε χρόνια γιὰ μένα γιὰ ζωγραφιές μὲ πρόσωπα
Ἡρώων, γιὰ χαρτιὰ καὶ χρώματα ἀπὸ μοῦρα, μ' ἔκαμαν νὰ νοσταλγήσω τὴν
ἀμέριμνη καὶ τόσο γνήσια κι' ἀληθινὴ ζωὴ μας ἐκεῖ στὴν πατρίδα καὶ γύρω
ἀπὸ τὸ σχολεῖο.

Πράγματι πολὺ καὶ ἐγὼ κοπίασα στὴν ξενητεῖα μέχρις ὅτου πάρω τὴ θέση
πὸ κατέχω τώρα. Ἀλλ' ἔτσι ἀκριβῶς συνέβη ὡς τώρα καὶ συμβαίνει πάντα.
Φθάνεις κάπου μὲ κόπους, μόχθους, θυσίες κλπ., ποτὲ μὲ εὐκολία. Ὅποιος κι'
ἂν εἶναι!

Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ἀπὸ καρδιάς πὸ μὲ θυμήθηκαν καὶ ἔγραψες μὲ τόσον
ἐνθουσιασμό καὶ ἀγάπη γιὰ μένα καὶ τὸ ἔργο μου.

Μὲ θερμὲς εὐχαριστίες καὶ φιλικὰ αἰσθήματα

ΓΙΑΝΝΗΣ



Τὸ ἄλλοτε Ἑλληνικὸ Σχολεῖο Ἴσαρι (Σχολαρχεῖο), οἰκία Νικολῆ Σακελλαριάδη.

ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΚΛΕΨΙΑΣ

Δημοσιεύουμε κατωτέρω σημαντική απόφασι τῶν ἡγετῶν τοῦ Ἰσαρι Ἰθάν. Σιώρη, Παν. Κατριμπάνου, Παπαδοπανάγου, Δημ. Τόγκα κλπ., πού πήρανε στίς 25 Ἰουλίου 1825 καί ἀφορᾷ τήν καταδίκη τῶν κλεπτῶν. Τὸ ἔγγραφο τοῦτο εἶναι ἀνέκδοτο:

1826 Ἰουλίου 25 Ἰσαρι

τὴν σήμερον ἀποφασίσαμε κοινῶς μικροὶ καὶ μεγάλοι (ὅτι) νὰ τραβήξῃ πασάνας χέρι ἀπὸ τὴν κλεψιά τόσο μικρὸς τόσο καὶ μέγας νὰ τραβήξουν χέρι ἀπὸ τὸ κάθε πρᾶγμα ὅπου ἔχει πασάνας κρυμμένο τόσο καὶ ζωνταγὰ τόσο καὶ γέννημα (τα) (νὰ) μὴν πάρῃ (κανένα) πρᾶγμα ἢ ντόπιο ἢ καὶ ξένο νὰ τραβήξῃ ὁ πασάνας χέρι ... ὅτι ὁ ποιοὺν πιάσουμε κλέφτη καὶ σὲ ἓνα μπάσα... μικρὸν πρᾶγμα νὰ ἤξεύρῃ ὅτι δὲν θέλει τοῦ μείνει ἀπὸ ὅτι περιποτάξῃ τίποτα καὶ θὰ.....

τὴν ζωὴ του καὶ ὅποιος εἶναι ἐκεῖνος ὅπου κάνει διαφορετικὰ εἰς τὸν κάθε κλέφτη νὰ εἶναι τοῦ ἀναθέματος καὶ νὰ παιδεύεται καὶ μὲ τὸ χωριὸ καὶ διὰ τὴν.....

ὑπογραφόμεστε ὅλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι.

Θανάσης Σιώρης

Παναγιώτης Κατριμπάνος

Παπαδοπανάγος

Δημήτρης Τόνγκας

.....

καὶ λοιποὶ μικροὶ καὶ μεγάλοι

ὑποκλινώμε...



Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

(10 ΗΜΕΡΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΛΑΚΙΣΙ ΤΟΥ)

ΕΤΟΙΜΟΣ Ν' ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΝ ΙΜΠΡΑΗΜ

● ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΙΣΑΡΙ

Πρὸς τὴν ἔξοχον ἐν Τριπολιτζᾷ ἐπιτροπὴν

Χθὲς ἦλθα ἐνταῦθα διὰ νὰ ἀγροικηθῶ καὶ ἐμψυχώσω καὶ τοὺς περὶ τοῦτο τὸ μέρος. Σήμερον εὐθὺς πρῶτ' ἀπερνῶ εἰς Δερβένια. Χθὲς τὸ ἑσπέρας μοῦ ἐδόθη εἶδησις ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἔμεινεν ἀπόψε ἐν στρατοπεδευμένος εἰς Σκάλαν, καὶ ἦλθον μὴ δεκαριὰ ἵπτεῖς ἕως τὸ χάνι τῆς Τζα-

κόνας. Εἰς τὴν θέσιν τοῦ Δερβενίου εἶναι περίπου τρεῖς ἡμισὺ χιλιάδες. Χθὲς περὶ τὸ δειλινὸν ἦλθεν εἰς Βρωμισέλαν καὶ σήμερον πρῶτ' ἡμερῶνεται εἰς Δερβένι καὶ ὁ Στρατηγὸς Κύρ Κανέλος (Δεληγιάννης) μὲ 500. Εἰς τὰ Ἀρφαρέϊκα εὐρίσκονται ὁ κύρ Γεώργης, Ἀντώνης, Μᾶρκος, Κουρέλης μὲ 800. Πλησίον ἐκεῖ εἰς τὰ ριζώματα εὐρίσκεται καὶ ὁ Παπατζονόπουλος μὲ τοὺς Σαμπαζιότας τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς δὲν μοι εἶναι γνωστός. Ὁ στρατηγὸς Γ. Γιατράκος εὐρίσκεται εἰς τὸ Διρράχι μὲ μὴ ἑκατὸν πενηνταριά. Ὁ στρατηγὸς Κολιόπουλος ἔφθασεν χθὲς εἰς Γαράντζαν μὲ 850 Καρυτινοὺς καὶ 350 Φαναρίτας. Κατόπιν Του ἠκολούθει καὶ ὁ Γρηγορόπουλος, στρατηγὸς Μῆτρος καὶ Γκρίτζαλης μὲ τοὺς Ἀρκαδίους, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ὁμοίως ἄδηλος. Εἰς τοῦ Τζοροτᾶ εὐρίσκεται ὁ Γερο - Πέτροβας μὲ 300. Εἰς Δουσίλα ὁ Γερο - Σιώρης μὲ 200 καὶ ἔγραψα τῷ Κολιοπούλῳ νὰ ἀπεράσῃ εἰς Δουσίλα, ἐν μὲν διὰ (νὰ) ὄχυρωθῇ ἢ θέσις, καὶ ἄλλο διὰ νὰ εἴμεθα πλησίον καὶ βοηθούμεθα ἀμοιβαίως. Ἡ περιγραφὴ αὕτη εἶναι ἀληθῆς, ἀλλὰ τὸν ἀριθμὸν ἔγραψα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον συμπερασματικῶς, ἐπειδὴ καταμέτρησιν ἀκόμα δὲν ἔκαμα καὶ μὲ δεύτερον δὲ πάλιν θέλει σᾶς γράψω περιστοτικώτερον. Βλέπετε ἐν τοσοῦτῳ ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατιωτῶν ἀναβαίνει εἰς ἰκανὸν ἀριθμὸν, καὶ πρόσφθάσατε τροφὰς καὶ ἐφόδια ἀνάλογα. Ἐχθροὶ κατὰ τὸ μέρος τῆς Ἀρκαδίας (Κυπαρισσίας), δὲν ἔμειναν, ἀλλ' οὔτε καὶ εἰς Καλαμάταν, καὶ εἰς Καλαμάταν, ὡς μᾶς λέγουν, δὲν ἔκαυσαν, εἰ μὴ τὰ μαγαζία μὲ τὸν ζαερὲν. Βιάσατε τὰ στρατεύματα νὰ προφθάσουν. Ἴσως μέχρι τώρα θὰ ἔφθαναν. Λοιπὸν μὴ βραδύνουν, ἀλλ' ἄς προφθάσουν διὰ νὰ ἐνδυναμωθῶμεν αὐξηθέντες, καὶ νὰ πᾶμε ἐπάνω εἰς τὸν ἐχθρὸν, ἐπειδὴ τώρα ὡς εἴμεθα, δὲν ἠμποροῦμεν εἰμὴ νὰ τὸν ἀπαντήσωμεν ἂν ἔλθῃ κατ' ἐπάνω μας. Ἀπὸ Μυστρᾶ βλέπετε ὅτι στρατεύματα δὲν εἶναι παντελῶς. Ὅθεν μεταχειρισθῆτε πάντα τρόπον νὰ τοὺς ἐκκινήσετε. Ὅμοίως καὶ τὰς λοιπὰς ἐκεῖσε ἐπαρχίας, καὶ γενῆτε ταχεῖς εἰς τοῦτο, ἔγραψα καὶ ἐγὼ δις καὶ τρις μὲ ἐπίτηδες εἰς Σπάρτην καὶ Λακεδαίμονίαν, ἀλλὰ ἀκόμη δὲν ἔλαβον ἀπόκρισιν. Εἰς τὸ Κλειδί εἶναι 500 Πυργιώταις τοποθετημένοι καὶ Φαναρίται. Ἐκοψαν πεῦκα καὶ τὸ ἔφραξαν καὶ ἀνοιξαν καὶ τὴν μπούκαν ὡς τοὺς ἔγραφον. Ὡς ἔμαθον εἶχεν φθάσει ἐκεῖ καὶ 100 Γαστουναῖοι καὶ εἶναι καλῶς ὄχυρωμένη ἢ θέσις ἐκεῖνη. Γράφετέ μου καὶ αὐτόθεν συνεχῶς. Ἐπαναλαμβάνω βιάσατε νὰ προφθάσουν τὰ στρατεύματα ἐπειδὴ ὅλοι οἱ κατωμερήσιοι ἐδειλίασαν μεγάλως καὶ δὲν ἠμπορῶ νὰ τοὺς ἐμψυχώνω. Ὅθεν ὅσα περισσότερα βουνήσια στρατεύματα ἔρχονται, τόσο περισσότερο ἐμψυχώνονται. Εἰς τοιαύτην μὲν κατάστασιν εὐρίσκονται τὰ πράγματα, ὁ δὲ Θεὸς ἄς μᾶς βοηθήσῃ. Μένω.

Τῆ 2 Ἰουνίου 1825 Ἰσαρι

Ὁ Πατριώτης

Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

Νὰ μᾶς στείλετε τὸ μετζίλι νὰ εὐρίσκεται ἐδῶ ὅτι μᾶς εἶναι ἀναγκαῖον.

(Ἀρχ. Βλαχογιάννη, φάκ. 12)3.6.1825).

ΠΩΣ ΕΓΙΝΟΝΤΟ ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ...

Και ὀλίγη... καλπονοθεία

Ἀπὸ παράδοση μᾶς εἶναι γνωστὸ πῶς ἐγίνοντο οἱ ἐκλογές, κυρίως πρὸ τοῦ 1900.

Ἄγριος φανατισμός, διαδηλώσεις, τραπεζώματα, μαγκουροκαυγάδες ἦσαν στὴν ἡμερησία διάταξι. Τὸ κάθε κόμμα εἶχε τοὺς ἀνθρώπους του, τοὺς μπράβους του, τὰ μαγαζιά του.

Οἱ καλπονοθεῖες, οἱ ἀνοιχτὲς ἐπεμβάσεις ἰσχυρῶν παραγόντων κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ψηφοφορίας, ἡ ἀνατροπὴ τῶν καλπῶν ἦσαν συνηθισμένο φαινόμενο.

Πέραν τούτων, δὲν ἐστεροῦντο γραφικότητος οἱ ἐπινίκιες γιορτὲς καὶ πανηγυρισμοί. Οἱ ἡττημένοι (οἱ «μαυρισμένοι») ἐξαφανίζοντο ἀπὸ τὰ σπίτια τους καὶ ἀπὸ τὰ μαγαζιά, διότι ἦσαν ὁ στόχος τῶν νικητῶν καὶ τῶν ὀπαδῶν τους πολλὰς ἡμέρας.

— Γιὰ τὸν ἀείμνηστο δήμαρχο Νικήτα Σιώρη, λένε ὅτι πῆρε τὴν δημοκρατικὴ ἐκλογὴ ἐπωφεληθεὶς κάποια ρδιενέξεως τῶν ἀντιπάλων του Σακελλαριαδαίων καὶ Κατριβαναίων. Καὶ ἐπειδὴ προσέφερε ἓνα βαρέλι κρασί στοὺς ἐκλογεῖς του κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἐκλογῆς! Τοὺς πῆγαινε κρυφὰ στὸ σπίτι του καὶ τοὺς πότιζε!...

— Χαρακτηριστικὸ τῶν πολιτικῶν ἠθῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἶναι καὶ τὸ πρὸ κάτω ἔγγραφο - αἰτησις ἀκυρώσεως τῶν παρεδρικῶν ἐκλογῶν δήμου Λυκοσοῦρας πρὸς τὸν Πρόεδρο τῶν Πρωτοδικῶν Τριπόλεως. Αἰτῶν ὁ Ἡλ. Σιμόπουλος ἀπὸ τὸν Κραμποβό:

Ἐν Ἴσαρι τῆ 21 Ἰανουαρίου 1871

«Τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου καὶ παντὸς Ἑλληνοῦ ἐδόθη κατὰ τὸν συνταγματικὸν νόμον νὰ ἔχη τὴν ἐλευθερίαν, ἀνεπηρέαστος, ὅπωςδῆποτε, νὰ προσέρχεται εἰς τε τὰς βουλευτικὰς, δημοτικὰς καὶ παρεδρικὰς ἐκλογάς, νὰ δίδῃ ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ καὶ εὐσυνειδησίᾳ τὴν ψήφον του, ἥτις θεωρεῖται τὸ μόνον τῆς ζωῆς ἱερὸν δικαίωμα. . . . Ἐλθὼν ἐξ Ἴσαρι ὁ . . . , δημοτικὸς Πάρεδρος Λυκοσοῦρας, ἐγκαυχόμενος ὅτι δύναται διὰ τῆς ἰσχύος του, ἂν καὶ κάτοικος Ἴσαρι, νὰ ἐπηρεάσῃ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς. Καὶ τῷ ὄντι, κ. Πρόεδρε, ἐπηρέασε αὐτήν, ἐπὶ τοῦ χωρὶς ποσῶς νὰ εἶναι ὑποψήφιος ἢ ἀντιπρόσωπος τοῦ συνεννοηθέντος μετὰ τοῦ αὐτοῦ ὑποψηφίου Ἰω. Γεωργακοπούλου (Κραμποβίτου), ἔλαβε μέρος ὡς τοι-

οὔτος κατέχων ὄχι μόνον θέσιν ὑποψηφίου ἢ ἀντιπροσώπου, ἀλλὰ καὶ θέσιν ἀνωτέραν Προέδρου, ἐπὶ πᾶν ἐκλογῶν καὶ ἤνοιξε τὰς κάλπας καὶ κατεμέτρησε τὰ σφαιρίδια, ἀποκρύψας ἐκ τῆς ἰδικῆς μου κάλπης ἀπὸ τὸ ΝΑΙ ψήφους 10, ἀντὶ νὰ εἴπῃ γυμνὴν τὴν ἀλήθειαν, ὅτι εὐρέθησαν εἰς μὲν τὸ «ναὶ» ψήφοι 59, ἀπέκρυψε τούτους καὶ ἐποίησεν ὡς γνωστὸν, ὅτι ἔλαβα ψήφους 49, πρὸς δέ, εἰς μὲν τὸν «ὄχι» τῆς κάλπης τοῦ Ἰω. Γεωργακοπούλου εὐρέθησαν ψήφοι 50, καὶ τῶν ὁποίων ὁ εἰρημένος κ. . . . ἐποίησεν ὅτι ἦσαν ἐν τῇ κάλπῃ του 45. Ὡς ἐξάγεται, ὡς ἀληθὲς καὶ βέβαιον καὶ παρ' ὄλης τῆς Κοινότητος Κραμποβοῦ ὁμολογούμενον ὅτι ἐγὼ ἔλαβον ψήφους περισσοτέρους ἀπὸ τὸν Ἰω. Γεωργακόπουλον 15.

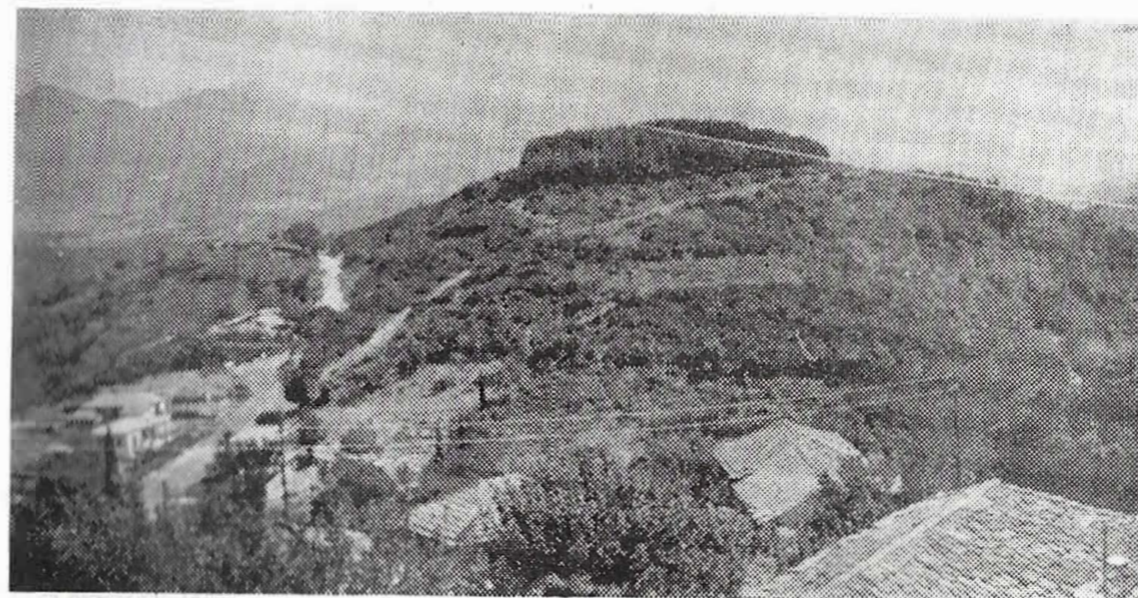
Παρακαλῶ τὸν κ. Πρόεδρον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄφιν τοῦ τὴν ἐνοστασίᾳ μου ὡς δικαίαν καὶ νόμιμον καὶ θεωρήσῃ ἐπίσης νομίμους καὶ δικαίους 15 ψήφους, ὑποκρυφθέντας παρὰ τοῦ κ. . . . παρανόμως καὶ μὲ κηρύξῃτε νόμιμον πάρεδρον.

Εὐπειθέστατος καὶ ὑποψήφιος πάρεδρος Κραμποβοῦ

Ἡλ. Σιμόπουλος

— Ἄλλο περιστατικόν... ἀψόγων ἐκλογῶν, ἀναφέρεται στὴν ἐφημερίδα «Ἀρκαδία» τοῦ 1872. Πρόκειται γιὰ ἀνάμιξι Ἰσαραίου κληρικοῦ καὶ ἔχει ὡς ἐξῆς:

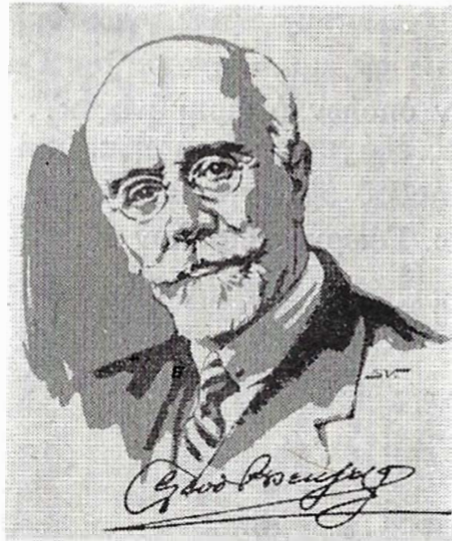
«Ὡς ἐπιληροφορήθημεν ἐν τῷ Δήμῳ Λυκοσοῦρας Μεγαλοπόλεως, πολλοὶ ἐκ τῶν ἱερέων ἐξῆλθον τῶν ὀρίων των καὶ ἰδίως οἱ ἐπιφορτισμένοι τὴν ἐξομολόγησιν, ὁ δὲ ἐν τῷ χωρίῳ Ἰσαρι . . . ἐπὶ τοσοῦτον παρεξετράπη, ὥστε ἔλεγε ὅτι ἐὰν δὲν ψηφοφορήσωσι ὑπὲρ τῆς μερίδος Σακελλαριαδοῦ, δὲν θὰ δώσῃ ἄδειαν νὰ μετάσχωσι τῆς θείας μεταλήψεως! Ἴδου ποῦ ἔφθασεν ὁ κληρὸς ἡμῶν, τί δύναται νὰ ἐλπίζῃ ἢ πολιτεία ἀπὸ τοὺς τοιοῦτους ποιμένας. Ὁ σεβ. ἐπίσκοπος Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ καὶ τιμωρήσῃ τὸν ἐν λόγῳ ἱερέα προτοῦ τραπῆ καὶ εἰς μεγαλυτέραν κακοήθειαν!».



Ἀπομικ τοῦ Ἁγίου Θανάση, ...κρυμμένου μέσα στὸ πευκοάλλος του.

Στις εκλογές τοῦ 1915

Ο ΕΛΕΥΘ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΟΜΙΛΕΙ ΣΤΟΥΣ ΙΣΑΡΑΙΟΥΣ



ΤΟΝ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕ
Ο ΧΡ. Π. ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Στις βουλευτικές εκλογές τοῦ 1915, οἱ Ἰσραῖοι εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ ὑποδεχθῶν στὸν Σιδηροδρομικὸ Σταθμὸ Ἰσαρι καὶ νὰ ἀκούσουν τὸν Ἐλευθέριο Βενιζέλο, πού ἦταν τότε Πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ αἴγλη, πού περιέβαλε τὸ ὄνομα τοῦ Ἐλ. Βενιζέλου τότε ἦταν μεγάλη. Ὁ κόσμος εἶχε τὴν περιέργεια νὰ τὸν ἴδῃ ἀπὸ κοντὰ καὶ νὰ τὸν ἀκούσῃ ὁμιλοῦντα. Ἡ φήμη του ὡς ρήτορος μεγάλου ἦταν γνωστή.

Οἱ Ἰσραῖοι ἔμαθαν πὼς θὰ περνοῦσε ἀπὸ τὸν Σταθμὸ μὲ ἔκτακτη ἀμαξοστασία καὶ ἐσπευσαν νὰ κατεβῶν καὶ τὸν ὑποδεχθῶν.

Πράγματι, ὅταν ἔφθασε ἡ ἀμαξοστοιχία, ὁ κόσμος εἶχε γεμίσει τὴν πλατεῖα τοῦ Σταθμοῦ. Βγῆκε ὁ Βενιζέλος στὴν πόρτα καὶ χαιρέτησε μὲ τὸ χέρι του τὸ ζητωκραυγάζον πλῆθος. Ἦταν πραγματικὰ νέος, γόης καὶ ἠλέκτριζε μὲ τὸ μειδιάματά του.

Παραπλεύρως τοῦ ἴστατο εὐθυτενῆς καὶ σοβαροῦ ὁ μεγάλος Νικόλαος Δημητρακόπουλος, ὁ περίφημος Καρυτινὸς νομοδιδάσκαλος καὶ ὑπουργὸς Δικαιοσύνης.

Μόλις ἐκόπασαν οἱ ζητωκραυγές καὶ οἱ ἐκδηλώσεις τοῦ πλήθους ὁ μακαρίτης Ἰσραῖος ἰατρὸς Χρῆστος Πανάγου Κυριαζῆς προσεφώνησε τὸν Βενιζέλο μὲ ὠραία λόγια. Ἡ δὲ μικρὴ τότε Ἰσμήνη Κατριδάνου, κόρη τοῦ δικολάβου Βασ. Κατριδάνου καὶ ἀδελφὴ τοῦ Χαραλ. Κατριδάνου, πού εἶναι ἐγκατεστημένος στὴ Θεσσαλονίκη ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, τοῦ πρόσφερε ὠραία ἀνθοδέσμη.

Ὁ Νικ. Δημητρακόπουλος, πού ἦταν νουνὸς τῆς Ἰσμήνης, ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἓνα δίδραχμο καὶ τὸ ἔδωσε στὴν ἀναδεξιμιά του.

Ὁ Ἐλευθ. Βενιζέλος, γελαστός καὶ χαρούμενος, μὲ ὄλη τὴ γοητεία τοῦ λόγου του ἀπάντησε εὐχαριστῶν γιὰ τὶς ἐκδηλώσεις τῶν Ἰσραῖων καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀνέπτυξε τὸ ἀναδημοουργικὸ ἔργο, τὸ ὁποῖο ἐπιτελοῦσε ἡ Κυβέρνησις του.

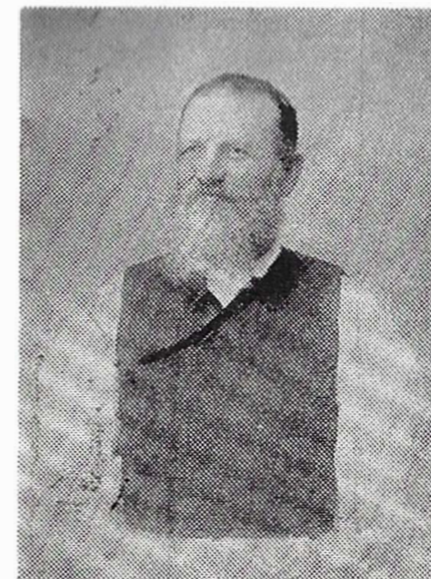
Ἡ γνωριμία τῶν Ἰσραῖων μὲ τὸν Ἐλ. Βενιζέλο εἶχε κάνει ζωηρὴ ἐντύπωση, στοὺς νέους κυρίως. Καὶ ἦταν τὸ θέμα τῆς ἡμέρας...

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗ

Ἡ οἰκογένεια Σακελλαριάδη, ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες καὶ παλαιότερες Ἰσραϊτικὲς οἰκογένειες, δὲν εἶναι γνωστὸν πότε ἀκριβῶς ἀνεφάνη. Ἰδρυτῆς τῆς φέρεται — κατὰ τὴν παράδοσι — ὁ Νικόλαος Λάμπρου, πού προήρχετο ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολι. Υἱὸς τούτου φέρεται ὁ Δημήτριος Λάμπρου, ἐκπαιδευθεὶς εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἀκολούθως ἐγκατασταθεὶς στὸ Ἰσαρι, ὅπου ἐχειροτονήθη ἱερεύς. Ἐλέγετο ὅτι ἦτο πολὺ εὐσεβὴς καὶ δεξιότῃνης ἔναντι τῶν κατακτητῶν Τούρκων.

Ὁ Δημ. Λάμπρου ἀφῆκε δύο υἱοὺς: τὸν Κωνσταντῆν, πού ἐφρονεύθη σὲ κάποια ἐξέγερσι τῶν Μανιατῶν κατὰ τῶν Τούρκων καὶ τὸν Πανάγο, ἀποκληθέντα Παπαδοπανάγο.

Σὲ πιστοποιητικὸ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴ Ἐκδουλεύσεων γιὰ τὶς ὑπηρεσίες τῶν ἀγωνιστῶν (Σινάνο 17 Ἰουνίου 1865), πού ὑπογράφουν οἱ Γ. Κεφάλας (ταγματάρχης), Ἄναγν. Οἰκονομόπουλος (ἀνθ) γός), Ἀλέξ.



Νικόλαος Δ. Σακελλαριάδης

Κυριαζῆς, Ἄ. Ζορμπᾶς, Β. Ρούπας, Ἄ. Τσαντίλης καὶ Δ. Καντῆς, ἀναφέρονται οἱ ἐξῆς πληροφορίες γιὰ τὸν Πανάγο Παπαδοπανάγο:

«...ὁ Πανάγος Παπαδοπανάγος, ἦν τὸ ἔτος 1821 ἐ τ ὠ ν 6 0, ἄμα ὁ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγὼν, ἤρξατο ὡς καὶ πρὸ τούτου, ἐξελέχθη ὁ ἡ μ ο γ έ ρ ω ν τοῦ χωρίου Ἰσαρι ἵνα συντελῆ εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ χωρίου καὶ συντρέχει καὶ τὴν στρατολογίαν τῶν συγχωρίων του, τουτέστιν ἀποστέλλει τροφὰς κτλ. καὶ διήρκεσεν ἡ δημογεροντία του μέχρι τοῦ 1830. Παρευρέθη δὲ μετὰ τῶν ὁμοίων συγχωριανῶν τοῦ Ἄ ν α γ ν. Κ ὠ τ σ ι ρ α, Ἄ ν α γ ν. Ο ἰ κ ο ν ο μ ο π ο ὐ λ ο υ κ α ἰ Δ η μ. Κ α ρ α λ ῆ, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ Θεοδ. Κολοκοτρώνη ἀπὸ τῆς τελευταίας μάχης τοῦ Βαλτετσίου, Γράνας, τῆς πολιορκίας Τριπόλεως μέχρι τῆς ἁλώσεως αὐτῆς ὡς καὶ εἰς τὴν Ἰ σ α ρ ι κατὰ τοῦ Ἰμβραϊμῆ μάχην. Τὸ δὲ λοιπὸν διάστημα διετέλει, ὡς εἴρηται, δημογέρον συντρέχων ἐκεῖθεν τὴν πατρίδα καὶ ἐξ ἰδίων δὲ θυσιάσας ὅσον αἱ δυνάμεις του τοῦ ἐπέτρεπον...».

Σὲ ἄλλο πιστοποιητικὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου Μεγαλοπόλεως Σπ. Ἰ. Σπυρακοπούλου βεβαιοῦνται τὰ ἐξῆς: «ὅτι ὁ Π. Παπαδοπανάγος ἔλαβε τὰ ὄπλα, ὑπηρετήσας στρατιωτικῶς τὴν πατρίδα μέχρι τοῦ 1828 εἰς ὅλας τὰς κατὰ ἐχθρῶν μάχας ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν καὶ τὰς διαταγὰς τοῦ γέροντος Θ. Κολοκοτρώνη, διετέλεσε δὲ κατὰ τὰ ἔτη αὐτὰ δημογέρον τῆς Κοινότητος...».

τητος "Ισαρι, στρατιωτικῶς δὲ εἶχε τὸν βαθμὸ τοῦ «μπουλουξή...».

Υἱὸς τοῦ Παπαδοπανάγου ὑπῆρξε ὁ Νικόλαος, ἱερεὺς τοῦ χωρίου "Ισαρι, ὁ ὁποῖος εἶχε μυηθῆ ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου Χριστιανουπόλεως στὴν Φιλικὴ Ἑταιρία καὶ μετέσχε ἐνεργῶς στὸν ἱερὸ ἀγῶνα.

Στὸ ἀνωτέρω πιστοποιητικὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου Μεγαλοπόλεως ἀναφέρονται: καὶ τὰ ἐξῆς γιὰ τὸν Νικόλαο ἱερέα Σακελλαρίου: «... εἶχε λάθει ἐνεργητικὸν μέρος εἰς τὴν Φιλικὴν Ἑταιρείαν, τὴν συσταθεῖσαν κατὰ τὸ ἔτος 1819... ὑπηρέτησε στρατιωτικῶς τὴν πατρίδα, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πολιτικῶς, συνεισέφερε δὲ ποσὸν τι χρημάτων...».

Ἐπίσης εἶναι γνωστὸ ὅτι ὁ ἱερεὺς Σακελλαρίου μετέσχε στὶς μάχες Βαλτετισίου, πολιορκία Τριπόλεως κλπ.

Γιὰ τὶς ὑπηρεσίες του πρὸς τὴν πατρίδα ὑπέβαλε τὸ 1834 στὴν συσταθεῖσα Ἐπιτροπὴ Ἐκδουλεύσεων τῶν Ἀγωνιστῶν πιστοποιητικὸ ἑπαιτητικῶν τῆς Πελοποννήσου μὲ ἄλλα ἔγγραφα, κυρίως δὲ ἔγγραφο τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας, ζητῶν ἀναγνώρισιν τῶν θυσιῶν του.

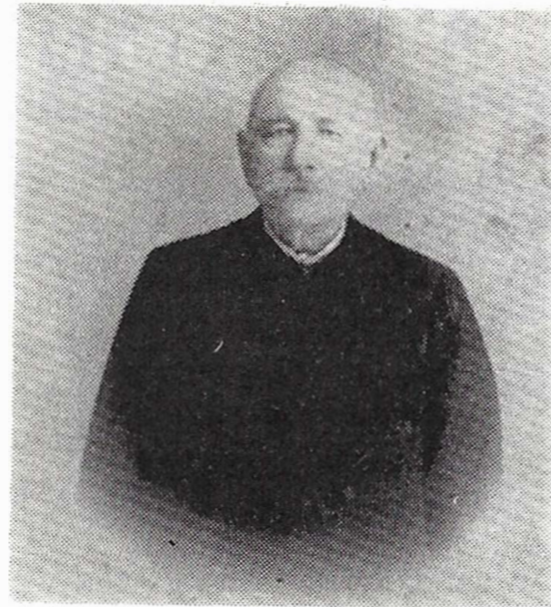
Τὸ 1842 ἀπενεμήθη σ' αὐτὸν τὸ ἀργυρῶν μετάλλιο.

Ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Νικολάου Σακελλαρίου πῆραν μετέπειτα τὸ ὄνομα Σακελλαριάδης οἱ ἀπόγονοί του.

Ἀπέκτησε τρία τέκνα, τὸν Δημήτριον καὶ τὸν Θεόδωρον καὶ μιὰ θυγατέρα, πού ἐνυμφεύθη Κατριβάνον.

Ὁ Δημήτριος μετέσχε τοῦ ἀγῶνος καὶ διετέλεσε ἀξιωματικὸς (ὄλ. στὸ κεφάλαιο περὶ τῶν Ἰσαραίων Ἀγωνιστῶν σχετικὰ περὶ αὐτοῦ).

Ὁ Θεόδωρος Ν. Σακελλαριάδης ἐξελέγη Δήμαρχος Λυκοσούρας κα-



Γεώργ. Α. Σακελλαριάδης

τὰ τὸ 1854. Υἱὸς αὐτοῦ ὑπῆρξε ὁ Νικόλαος, γεννηθεὶς τὸ 1854, ὅστις ἐξελέγη Δήμαρχος τὸ 1895, ἀποβιῶσας τὸ 1918.

Υἱὸς τοῦ Δημ. Σακελλαριάδη ἦτο ὁ Ἀθανάσιος, γεννηθεὶς τὸ 1848. Οὗτος ἐσπούδασε νομικὰ καὶ ἐδικηγόρησε στὴν Ἀθήνα ἀπὸ τὸ 1874 - 1932, ἐκλεγείς βουλευτῆς Ἀρκαδίας πολλές φορές ἀπὸ τοῦ 1885 μέχρι τοῦ 1900. Ἀπεβίωσε τὸ 1939.

Ἄλλος υἱὸς τοῦ Δ. Σακελλαριάδη ἦτο ὁ Κωνσταντῖνος, πού ἐσπούδασε ἰατρικὴ στὴ Γαλλία καὶ ἄσκησε τὸ ἐπάγγελμα του στὴν Ἀθήνα, Σμύρνη καὶ μετὰ στὴν Καρύταινα, ὅπου καὶ ἐνυμφεύθη.

Ἄλλα τέκνα τοῦ Δ. Σ. ἦσαν ὁ Γεώργιος, σπουδάζας φαρμακευτικὴν καὶ ἰδρύσας τὸ πρῶτο φαρμακεῖο στὴ Μεγαλόπολι. Ὁ ἴδιος ἔγινε διευθυντῆς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, μετατεθείς ἀργότερα στὸ ὑποκατάστημα Δημητσάνης, ὅπου καὶ ἀπέθανε τὸ 1914. Ὁ ἕτερος ἀδελφὸς αὐτοῦ Νικόλαος (Νικολὸς Δ. Σακελλαριά-

δης) παρέμεινε στὸ "Ισαρι καὶ ἐπεδόθη στὸ ἐμπόριο.

Ἐγγονοὶ τοῦ Δημ. Σακελλαριάδη καὶ υἱὸς τοῦ Νικολοῦ ἦταν ὁ Στέφανος, γεννηθεὶς τὸ 1877 στὸ "Ισαρι. Ἐσπούδασε Νομικὰ καὶ ἄσκησε τὴ δικηγορία στὴν Ἀθήνα ἀπὸ τὸ 1903. Ἐξελέγη 6 φορές βουλευτῆς Μεγαλοπόλεως. Ἀπεβίωσε τὸ 1929 σὲ ἡλικία 53 ἐτῶν.

Ἄλλα μέλη τῆς οἰκογενείας Σακελλαριάδη εἶναι οἱ ἐξῆς:

1) Ὁ Δημ. Γ. Σακελλαριάδης, ἀξιωματικὸς, ἀποστρατευθεὶς τὸ 1923 μὲ τὸν βαθμὸ τοῦ ἀντισυνταγματάρχου. Μετέσχε τῶν Βαλκανικῶν πολέμων καὶ τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς, τραυματισθεὶς εἰς τὰς μάχας περὶ τὴν Προῦσαν καὶ τιμηθεὶς μὲ ἀριστεῖο ἀνδρείας. Ἀπέθανε τὸ 1955.

2) Ὁ Δημ. Ἀγγ. Σακελλαριάδης, γεννηθεὶς τὸ 1898. Ἀνθυπὶλάρχος τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων μετέσχε τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας, φονευθεὶς σὲ μάχη παρὰ τὸ Ἀβγλὶν τὸν

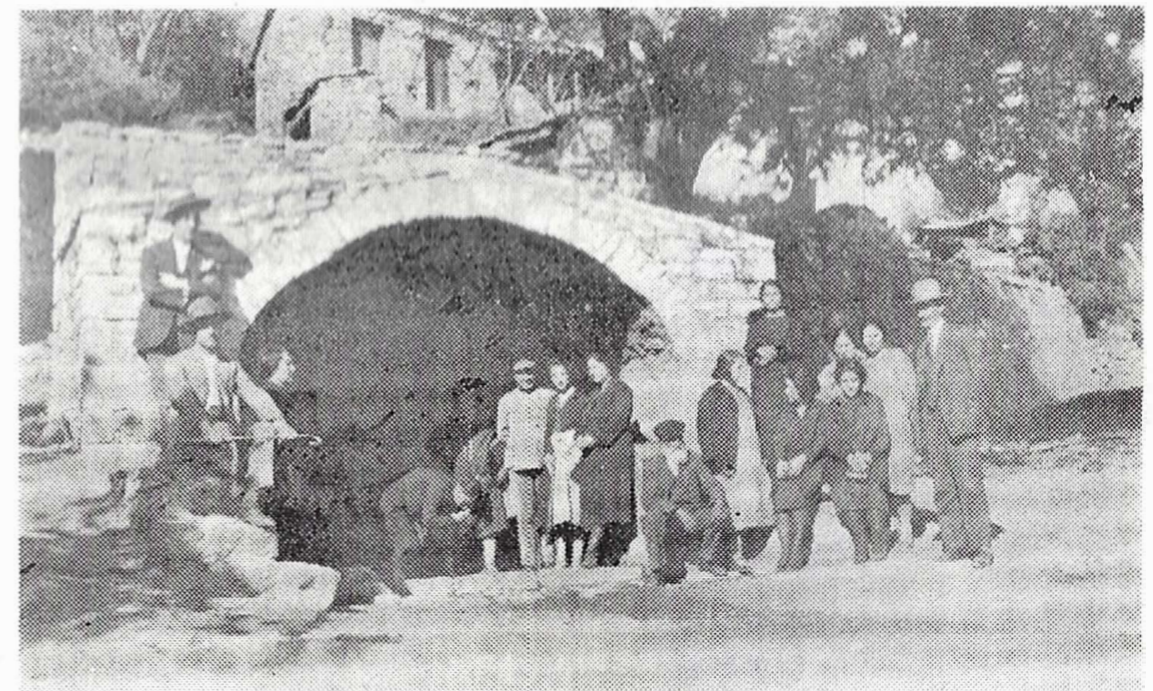
Μάρτιο τοῦ 1921. Ἐτιμήθη μὲ Ἀριστεῖο Ἀνδρείας.

3) Ὁ Νικ. Ἀγγ. Σακελλαριάδης, γεννηθεὶς τὸ 1901, οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς τοῦ Β. Ν., προαχθεὶς μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀντιπλοιάρχου. Ἀπεβίωσε τὸ 1940.

4) Ὁ Κων. Π. Σακελλαριάδης, ἀξιωματικὸς τῆς Χωρ(κ)ῆς, φθάσας μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ συνταγματάρχου.

Ἄλλοι Σακελλαριαδαῖοι εἶναι οἱ δικηγόροι Ἀγγελος Ν. Σακελλαριάδης, Φωκ. Κ. Σακελλαριάδης στὴ Μεγαλόπολι καὶ Ἀλέξανδρος Δ. Σακελλαριάδης, στὴν Ἀθήνα, διορισθεὶς τὸ 1921. Ὁ τελευταῖος διεδέχθη στὴ δικηγορία τοὺς Ἀθανάσιον καὶ Στέφανον.

Οἱ τραπεζικοὶ Δημ. Γ. Σακελλαριάδης, Κων. Γ. Σακελλαριάδης, Βασ. Ἀθ. Σακελλαριάδης, Θεοφ. Δ. Σακελλαριάδης, συνταξιούχος ἤδη, Γεώργ. Δ. Γ. Σακελλαριάδης, Ἀλέξ. Δ. Γ. Σακελλαριάδης, ὑπηρετοῦντες στὴν Ἀθήνα. Ἐπίσης οἱ νεώτεροι



Τοῦ «Μπάκου» ἡ βρύση, στὸ ἄνω "Ισαρι, ἀπὸ τὴν ὁποία ὑδρεύονται οἱ Σακελλαριαδαῖοι καὶ οἱ Ἰσαραῖοι τοῦ πάνω χωριοῦ.

Δημ. Ν. Ἀγγ. Σακελλαριάδης, χημικός - μηχανικός, ἐπιμελητής τοῦ Ε.Μ.Π. καὶ Ἄρης Ν. Ἀγγ. Σακελλαριάδης, πολιτικός μηχανικός Ε. Μ.Π.

Ὁ Δημ. Κ. Δ. Σακελλαριάδης γεννηθεὶς στὴν Οὐάσιγκτων τῶν Η. Π.Α. κατὰ τὸ 1923, ὑπηρέτησε στὴν Ἀμερικανικὴ Ἀεροπορία ὡς ἀξιωματικός, διακριθεὶς στὸν πόλεμο κατὰ τῆς Ἰαπωνίας (1941 - 45). Ἐτιμήθη μὲ ἀνώτατο παράσημο ἀνδρείας καὶ ἐπωνομάσθη «ἥρωος τῆς Οὐάσιγκτων». Κατέρριψε ἑπτὰ ἐχθρικὰ ἀεροπλάνα.

Τέλος, υἱοὶ τοῦ Νικ. Σακελλαριάδη (Δημάρχου) εἶναι οἱ Θεόδωρος καὶ Ἰωάννης. Ὁ πρῶτος, πτυχιούχος τῆς Νομικῆς, διετέλεσε προξενικός ὑπάλληλος εἰς Ν. Ὑόρκην, ἀποβιώσας τὸ 1971. Ὁ δεύτερος, ἐπίσης δικηγόρος, ἔχει ἐπιδοθῆ σὲ ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις εἰς Φοίνικα Ἀριζόνα τῆς Ἀμερικῆς.

ΙΣΑΡΑΙΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ



Ἰωάν. Στεργ. Ἀνδριόπουλος
Διδάσκαλος

ΜΙΧ. ΑΘ ΚΙΝΤΖΙΟΣ



Στὸ Ἴσαρι ὑπηρέτησε ὡς σχολάρχης ἀπὸ τὸ 1908 - 1914, ἀφήσας τὰς καλύτερας ἀναμνήσεις, ὁ Μιχ. Ἀθ. Κίντζιος, ἀπὸ τὰ Λαγκάδια. Ὑπῆρξε ἐπίλεκτος ἐκπαιδευτικός καὶ μὲ εὐλάβεια ἀναφέρουν τὸ ὄνομά του οἱ παλιοὶ μαθηταὶ του.

Δίνουμε μιὰ μικρὴ καὶ σύντομη βιογραφία του. Γεννήθηκε στὰ Λαγκάδια τὸ 1876 καὶ τὸ 1907 ἔλαβε πτυχίον τῆς Φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μὲ τὸν βαθμὸν ἀρίστα. Ὑπηρέτησε στὴ Στεμνίτσα, Ἴσαρι, Λαγκάδια, Τρίπολι, Γύθειο, Φιλιατρά, Μεγαλόπολι καὶ Ἀθήνας. Διετέλεσε πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τῆς Ὀμοσπονδίας λειτουργῶν Μ. Ἐκπαίδευσως. Ἀπέκτησε 9 τέκνα, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ Χρῖστος, μόνιμος ἀξιωματικός, ἐκτελεσθεὶς κατὰ τὴν κατοχὴ, ἢ Ἑλένη (σύζυγος τῶρα τοῦ Ἑλ. Γρηγοροπούλου) καὶ ὁ Βασίλης (τώρα ἐφέτης) ἐγεννήθησαν στὸ Ἴσαρι.

Ὁ ἀείμνηστος ἐκπαιδευτικός ἀπέδωσε τὸ 1938 στὴν Ἀθήνα συνεπεῖα ἀντοκινητιστικοῦ δυστυχήματος.

ΔΥΟ ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΣΤΟ ΙΣΑΡΙ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΚΛΕΦΤΑΡΜΑΤΟΛΟΥ Μ. ΝΤΑΡΑ—ΣΥΛΛΗΨΙΣ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΙΩ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Στὸν στρατηγὸ τῆς Ἐπαναστάσεως Ἀθαν. Γρηγοριάδη ὀφείλομε τὴν ἐξιστόρησι τῶν κατωτέρω δύο δραματικῶν γεγονότων, ποὺ ἐξετυλίχθησαν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 στὸ Ἴσαρι. Εἶναι καὶ τὰ δύο ἀξιόλογα καὶ γι' αὐτὸ μεταφέρομε ἐδῶ, ὅπως ἔχει, τὴν σχετικὴ περιγραφή:

Μ. ΝΤΑΡΑΣ

Ὁ διάσημος κλεφταρματολὸς Ντάρας, ὅστις κατήγετο ἀπὸ τὸ Ψάρι τῶν Σουλιμοχωρίων τῆς Ἀρκαδίας (Κυπαρισσίας) «ἐδολοφονήθη διὰ προδοσίας ἐνδὸς Ἀλδανοῦ, Γιογκά καλουμένου, διατελοῦντος ἐν τῇ κλεφτικῇ συμμορίᾳ τοῦ Ντάρου. Ἐδολοφονήθη δὲ ὁ φοβερός ἐκεῖνος κλεφταρχηγὸς ἐν τῇ κώμῃ Ἴσαρι τῆς ἐπαρχίας Φαναρίου (Ὀλυμπίας) τῇ 20 Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1745, ἐν ᾧ κατέκειτο κληνῆρης, δλομόναχος καὶ κοιμώμενος ἕνεκα καιρίας πληγῆς τοῦ ἀριστεροῦ ποδός, νοσηλευόμενος ἐν τινι χριστιανικῇ οἰκίᾳ παρά τινος ἐμπειρικοῦ ἱατροῦ τῆς τότε ἐποχῆς, καλουμένου Παναγιώτου Τρουβέλη, φονευθέντος καὶ τοῦτο κατόπιν παρὰ τῶν Τούρκων».

ΣΗΜ.: Καὶ ὁ δολοφόνος τοῦ Ντάρου, Γιόγκας συνελήφθη παρὰ τοῦ τότε διασήμευ κλεφταρχηγοῦ ἐκ Τριφυλλίας Ἄν. Λιπετσιώτου, παρὰ τὴν κώμην Καμάρη Τριπόλεως τῇ 10 Μαρτίου τοῦ ἔτους 1746 καὶ κατεκρεουργήθη ἀνηλεῶς πρὸς ἐκδίκησιν, διότι ἐπρόδωσε καὶ ἐδολοφόνησε ἀτίμως τὸν περιώνυμον ἀρματολὸν Μάρκον Ντάρου.

Ὁ δολοφόνος καὶ προδότης Γιόγκας ὁ δολοφονήσας τὸν Ντάρου, δι' ἀνταμοιβὴν ἔλαβε τότε παρὰ τοῦ Μῶρα Βαλῆ Σουλεϊμάν Πασᾶ δρχ. 50.000 εἰς γρόσια Τουρκικὰ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τιμηθεὶς καὶ μὲ βαθμὸν ὑποχιλιάρχου (ὑποστρατήγου).

Ὁ Γιόγκας ὑπηρέτει ὡς παλληκάρη καὶ ἐθεωρεῖτο πολὺ ἀφωσιωμένος τοῦ Ντάρου.

Ὁ Ντάρου ἐθεωρεῖτο ὁ διαπρεπέστερος τῶν κλεφτῶν καὶ ἀρματολῶν τῆς Παλίου (ἀπὸ τοῦ ἔτους 1720 - 1745).

Ἡ κεφαλὴ του, ταριχευθεῖσα ἐπεδείχθη εἰς τὸν Σουλτάνον.

— Ἐραγοῦδι τοῦ Ντάρου λέγει:

Ὅπου ὁ Ντάρου διαβαίνει

ἐκεῖ βογγοῦν οἱ κάμποι καὶ τὰ βουνά.

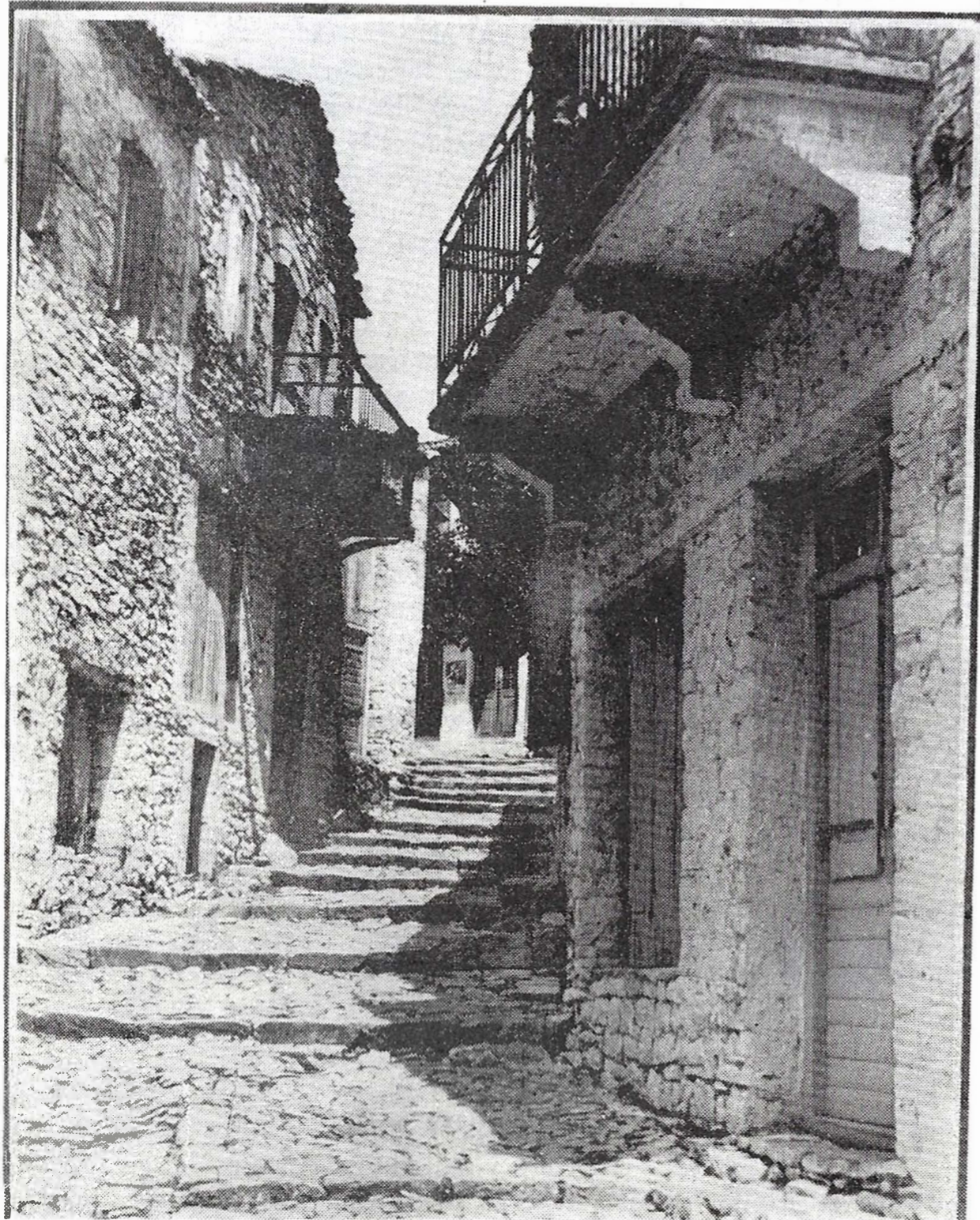
(— Ἀνάλογη περιγραφή γιὰ τὴ σύλληψιν τοῦ Μ. Ντάρου στὸ Ἴσαρι δίνει καὶ ὁ Γορτύνιος ἱστορικός Τ. Κανδηλῶρος στὸ βιβλίον του «Ἀρματολισμὸς τῆς Πελοποννήσου» (σ. 53).

ΙΩ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

«Ὁ Ἰω. Κολοκωτρώνης, καταγόμενος ἀπὸ τὸ χωρίον Λιμποδίσσι τῆς Καρυταίνης, χρηματίσας εἰς ἐκ τῶν περιφημοτέρων κλεφταρχηγῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1740 μέχρι 1770 ὅτε ζωγρηθεὶς διὰ προδοσίας ἐνδὸς Γούρκου Μουσταφᾶ Ἀγᾶ καλουμένου ἐν τῇ κώμῃ Ἴσαρι τοῦ Φαναρίου, τῇ 20 Δεκεμβρίου μετὰ 25 Καρυτινῶν καὶ 16 Ἀρκαδίων ἀπὸ 800 Τούρκους καὶ 400 Ἀλ-

βαγούς και σιδηροδέσιμος μετά των παλληκαρίων του, απήχθη εις Ἀνδρούσαν (Μεσσήνη). Ἐκεῖ δὲ τότε ἐφονεύθη βασανισθεὶς θηριωδῶς κατακοπέντων διὰ πελέκειος πρῶτον μὲν τῶν ποδῶν αὐτοῦ, κατόπιν δὲ τῶν χειρῶν και διὰ πυρωμένου μαχαιρίου, τῆς γλώσσης, μεληδὸν δὲ τὸ σῶμα αὐτοῦ χωρὶς νὰ ἐκφέρῃ οὗτος οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον ὀδυνηρὸν γογγυσμόν.

Τὰ δὲ παλληκάρια του ὑπέστησαν ἐπίσης φρικαλέον και μαρτυρικὸν θάνατον προνισθέντα θηριωδῶς.



Μία θαυμάσια φωτογραφία, ὀφειλομένη στὸν Ἄγγ. Ἡλιόπουλο, τῆς παλιᾶς ἀγορᾶς τοῦ Ἴσαρι. Τὰ παλιὰ ἀρχοντικά και τὰ μαγαζιά, τὰ ἀνηφορικά καλντερίμια και τὸ ἄνοιγμα πρὸς τὴν πλατεῖα τῆς ἐκκλησίας, συνθέτουν μιὰ γραφικὴ εἰκόνα σύγχρονου τουριστικοῦ τόπου (Ἵδρα, Μύκονος κλπ.).

Οἱ κυριώτερες ἐστῖες ἀντικαποδιστριακοῦ ἀγῶνος ἦταν, καθὼς εἶναι γνωστόν, ἡ Ἵδρα και ἡ Μάνη ἀπ' ὅπου ἐκπορεύονταν και τὰ συνθήματα γιὰ τὴν ἀνατροπὴ τοῦ καποδιστριακοῦ καθεστῶτος. Τὸ 1831 ἡ ἀντιπολίτευση ἐδραστηριοποιήθη και ἐτοιμαζόταν γιὰ ἀνοιχτὴ ἐπανάσταση ἐναντίον τοῦ καθεστῶτος. Κατὰ τὸν Ἰούλιο ὁ Μιαούλης εἶχε κάψει τὸ στόλο στὸν Πόρο και οἱ Μανιάτες κινουῦνταν ἐπιθετικὰ ἐναντίον τῆς Καλαμάτας, ἐνῶ τὰ ὑδραϊκά καράδια, πού περιπολοῦσαν στὰ παράλια τῆς Μάνης και τῆς Μεσσηνίας, τοὺς βοηθοῦσαν. Τὸ Σεπτέμβριο τοῦ 1831, λίγο πρὶν τὴ δολοφονία τοῦ Κυβερνήτη, ὁ Ἡλίας Κατσάκος Μαυρομιχάλης εἰσέβαλε στὴν Καλαμάτα μὲ 1.500 Μανιάτες. Τὴν πόλη εἶχε διαταχθῆ νὰ ὑπερασπίσῃ ὁ Γενναῖος Κολοκοτρώνης, ὁ ὁποῖος εἶχε ὑπὸ τὴς διαταγές του 300 δικούς του στρατιῶτες, 350 τοῦ Βλαχόπουλου και 50 τοῦ Νικήτα Φλέσσα. Ὑπὸ τὴς διαταγές τοῦ Γενναίου ὑπηρετοῦσαν οἱ Ἴσαραῖοι καπεταναῖοι Παναγιώτης Κατριμπάνος και Καραλῆς καθὼς και ὁ Δῆμος ἢ Δημαρῆς Ἀλεξόπουλος ἀπὸ τὸν Κραμποδό. Στὴ μάχη πού ἐπακολούθησε, και πού ἐκράτησε πάνω ἀπὸ μία ἡμέρα, ἠττήθηκε ὁ Γενναῖος. Οἱ Μανιάτες μπῆκαν στὴν πόλη και τὴν ἐλεγήθησαν. Ἡ ἦττα τοῦ Γενναίου ὀφειλόταν, ἐκτὸς τῆς ἀριθμητικῆς ὑπεροχῆς τῶν Μανιατῶν, και στὸ ὅτι οἱ στρατιῶτες τοῦ τάγματος Βλαχοπούλου δὲν ἐπολέμησαν μὲ σθένος και γενναϊότητα, ἀλλὰ και σὲ ὀλιγωρία, ἀν' ὅχι παρασπονδία, τοῦ Νικήτα Φλέσσα. Στὴ μάχη σκοτώθηκαν μερικοὶ στρατιῶτες τοῦ Γενναίου, μεταξὺ τῶν ὁποίων και ὁ καπετάν Δημαρῆς, και συνελήφθησαν γύρω στοὺς 40, τοὺς ὁποίους οἱ Μανιάτες ἀφώπλισαν. Ἀνάμεσα στοὺς αἰχμαλώτους τῶν Μανιατῶν, οἱ ὁποῖοι μετὰ τὸν ἀφοπλισμὸ τους ἀπελευθερώθησαν, ἦταν και οἱ ἐξῆς Ἴσαραῖοι ἀγωνιστές:

Παναγιώτης Κατριμπάνος, μπουλουξῆς μὲ 25 στρατιῶτες, Βασ. Τιγκογιαννόπουλος (;), Κων. Δαμαλόπουλος (;), Θεόδ. Δημητρόπουλος, Κων. Ρουσόπουλος, Κων. Σταθόπουλος, Γιάν. Ζόμπολας, Ἀναστ. Τσαγκογιώργης, Παν. Μαντανόπουλος (;)

Οὗτοι ἀνεκρίθησαν ἀπὸ τὸν Ἀστυνόμον Νησίου (Μεσσήνη) Σταυράκη Νικολαΐδη.

Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ κατάθεσις τοῦ Παν. Κατριμπάνου, τῆς ὁποίας τὸ κείμενο παραθέτομεν πῶς κάτω:

Ἐρώτησις: Πῶς ὀνομάζεσαι και ἀπὸ ποῦ εἶναι ἡ πατρίς σου;

Ἀπάντησις: Παναγιώτης Κατριμπάνος ἀπὸ χωρίον Ἴσαρι, τοῦ Φαναρίου ἐπαρχία.

Ἐρώτ.: Μὲ ποῖον καπετάνιον ἐπῆγες γιὰ τὴν Καλαμάτα;

Ἀπ.: Ἦμουν ὁ ἴδιος μπουλουξῆς και ἐπῆγα μὲ εἰκοσιπέντε ἀνθρώπους και ὅταν ἔπεσε ἡ Καλαμάτα ἐπιάσθημεν ἔνδεκα ἀνθρώποι.

Ἐρ.: Γί σοῦ ἐπῆραν οἱ Μανιάτες εἰς τὴν Καλαμάταν νὰ ὀμολογήσης τὴν ἀλήθειαν μεθ' ὄρκου σου;

Ἀπ.: Τὸ ντουφέκι μου... τὸ κοντάκι του μέ..., τὰ παφύλια του ἀσημένια... γρόσια 120, ἡ μπιστόλα μου ἀσημένια πέρα - πέρα εἶχε γρόσια 320, τὸ σπαθί

μου ἀσημένιον γρ. 380, ταῖς παλάσκει ἀσημένιες 358, ἡ φλοκάτα μου καινούργια γρ. 50, τὸ ἄλογόν μου μὲ σέλα καὶ λοιπὰ ἄξιζε γρ. 600 καὶ δύο τάλληρον φραντζέζικα... ὄλα γρόσια 1856.

Ἐρ.: Πόσων χρόνων εἶσαι;

Ἀπ.: Ἔως πενήντα χρονῶν.

Ἐρ.: Ἡξεύρεις γράμματα;

Ἀπ.: Ἡξεύρω.

Ἐν Νησίῳ τῇ 6 Ὀκτωβρίου 1831

Ἰσραῖοι Πρωταθληταὶ ΧΡΗΣΤΟΣ Ν. ΣΑΡΡΑΣ

Ὁ Χρῆστος Σάρρας ποὺ γεννήθηκε στὸ Ἰσαρι, εἶναι μιὰ κορυφαία φυσιογνωμία τοῦ ἀθλητισμοῦ.

Κατὰ τὴν πενταετία 1927—1932 ἦταν ὁ καλύτερος Μαραθωνοδρόμος τῆς Ἑλλάδος. Εἶχε πραγματικὴ λατρεία γιὰ τὸν ἀθλητισμὸ καὶ ἀγωνιζόταν ἐπὶ μιὰ ὀλόκληρη 30ετία (1926—1956).

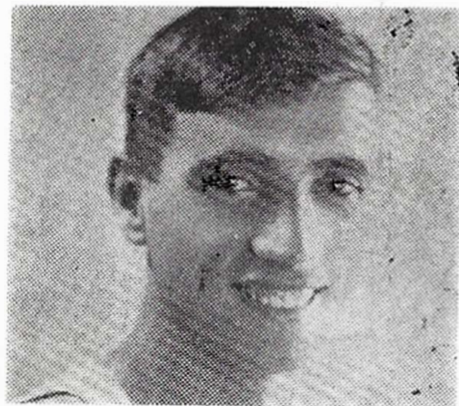
Δύο φορές ἀναδείχθηκε Βαλκανιονίκης στὸ ἀγώνισμα τοῦ Μαραθωνίου δρόμου: στοὺς προβαλκανικοὺς τῶν Ἀθηνῶν τὸ 1929 μὲ χρόνον 3 ὥρες 14', 25'', 8 καὶ στὴν Β' ἐπίσημη Βαλκανιάδα τῶν Ἀθηνῶν τὸ 1931 μὲ χρόνον 3 ὥρες 11'.

Σημαντικὴ ἦταν ἡ ἐπιτυχία του σιτὸν Διεθνῆ Μαραθῶνιο τῶν Ἀθηνῶν τὸ 1930, ὅποτε ἐτερμάτισε πρῶτος σὲ 3 ὥρες καὶ 28'. Μετέσχον στὸν ἀγῶνα αὐτὸν Μαραθωνοδρόμοι ἀπὸ 18 κῶρες.

Ὁ Σάρρας εἶχε ἐπιδοθῆ καὶ στὰ ἀγωνίσματα 5 καὶ 10 χιλιομέτρων.

Ἀνῆκε στὸν Ἐθνικὸ Γυμναστικὸ Σύλλογο καὶ ἀσκοῦσε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐφημεριδοπώλη. Τώρα εἶναι συνταξιούχος.

Καὶ ἄλλοι Ἰσραῖοι ἐλάτρευσαν τὸν ἀθλητισμὸ καὶ ἀγωνίστηκαν γιὰ νὰ κερδίσουν μιὰ καλὴ θέσι:



Χρ. Ν. Σάρρας

1) Ἀν. Παν. Κουτουλάκης.

2) Ἀπόστ. Εὐστ. Παρπαῖρης. Στὴν Ἀμερικὴ, ὅπου εἶχε μεταναστεύσει ἐπεδόθη σιτὴν πυγμαχία.

3) Ἀπόστ. Χακ. Βελῆς. Κι' αὐτὸς μετανάστης σιτὴν Ἀμερικὴ, εἶχε ἀσοκληθῆ μὲ τὸν ἀθλητισμὸ (πυγμαχία).



Ἀπ. Χαρ. Βελῆς

Διάφορα ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

(ΑΡΧΕΙΟ ΠΑΝ. Δ. ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ)

Στὴν Ἱστορικὴ καὶ Ἐθνολογικὴ Ἑταιρεία τῆς Ἑλλάδος ἔχουν κατατεθῆ τὰ κατωτέρω ἔγγραφα τῆς οἰκογενείας Κατριβάνου ὑπὸ τοῦ Παν. Δ. Κατριβάνου, δικηγόρου (ἀριθ. 18459—18466):

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

Ἔλαβον ἀπὸ τοὺς Ἰσραῖοις τὴν ἀναλογίαν τρυς διὰ τὰ ἄρματα ὅπου ἔχουν παρμένα ἔλαβον γρόσια ἑκατὸν ὀγδοήντα ἤτοι γρ. 180 καὶ δίδω τὸ παρόν μου εἰς ἔνδειξιν.

Τῇ (.) Ἰανουαρίου 1825 Λεοντάρη
ΝΙΚΗΤΑΣ ΔΙΚΑΙΟΣ (.)

Ο ΜΥΛΟΣ ΤΟΥ ΑΣΤΑΛΑ

Ἑλληνικὴ Πολιτεία

ἡ ἐπαρχιακὴ Δημογεροντία Λεονταριοῦ

Πρὸς τοὺς κατοίκους τοῦ Ἀστάλα

Εἶδοποιεῖσθε ὅτι ὁ Κ. παναγιώτης Κατριμπάνος καὶ ὁ Ἀλέξιος Κατριμπάνος ἐλθὼν πρὸς τὴν Δημογεροντίαν ταύτην, διὰ τὸν μύλον ὁποῦ ἐποίησαν, ἡ Δημογεροντία ἐζήτησεν ἀποδείξεις καὶ οὕτως αὐτοὶ μᾶς ἐπαρησίασαν ἔγγραφον ταπίου ρωμαϊκὸν ἐσφράγιστον ἀπὸ τὸ Δημόσιον νοτάριον καὶ αὐτὸς ὁ μύλος εἶναι ἰδιόκτητός τους καὶ (μένει εἰς αὐτὸν;) κύριοι καὶ παρ' οὐδενὸς ἀνενόγητοι. Διατάττεσθε λοιπὸν νὰ μὴν τοὺς ἐνοχλήσετε καὶ ἡ Δημογεροντία θέλει ἐξετάσει ἀκολουθῶς ἀκολουθήσατε ὡς ἄνωθεν.

τῇ 5 Ἀπριλίου 1829

Λεοντάρη

Ἡ Δημογεροντία

(.....)

Δημ. Μιλέτζης

Ὁ Γραμ.

Κων. Ἀλεξάνδρου

«ΠΡΟΣΟΔΟΙ» ΚΑΙ ΠΡΟΒΑΤΙΑΡΙΚΑ

Ἀδελφοὶ καπ. Παναγιώτη Κατριμπάνου

καὶ λοιποὶ σᾶς ἀσπάζομαι:

Μὲ ἀπορίαν μου βλέπω νὰ μὴν ἤλθατε ἐδῶ ὁποῦ σᾶς ἔγραφα. Ὅθεν τώρα ἄμα λάβετε τὸ παρόν μου νὰ ἔλθητε καπετὰν Παναγιώτη, διότι σοῦ ἤλθε τὸ δίπλωμα νὰ τὸ λάβητε καὶ νὰ ἔλθητε καὶ νέας δημογεροντίας σας ἢ οἱ δύο ἐκλεκτορες νὰ φέρετε καὶ τὰ γρόσια τοῦ χωρίου σας διὰ τὰς προσόδους. καὶ ἔρχονται καὶ οἱ στρατιῶται σιτὴν Ἀμπελιῶνα νὰ συνάξουν τὰ προβατιάτικα καὶ φέρετέ τα νὰ μὴ μᾶς ἔλθουν στρατιῶται. Μένω

Ὁ ἀδελφὸς καὶ φίλος

τῇ 25 Μαΐου 1832

Α. Κανελόπουλος

Στείλε καὶ τρία παιδιὰ καλὰ νὰ σταθοῦνε εἰς τὴν πολιταρχία (ἐδῶ) χωρὶς ἄλλο

Η ΠΙΣΤΟΛΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΗ ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ

Κατά πολὺ ἀγαπημένε μου ἀδελφὲ Παναγιώτη
ἀδελφικῶς ἀσπάζομαι,

Μὲ τὸ ἀδελφικό μου δὲν λείπω νὰ σοῦ φανερώσω καλῶς, καὶ υγιεῖαν ἔχο-
μεν ἕως ὥρας, διὰ τὴν πιστόλα σου ὅπου εἶχε παρμένη ὁ (.....) τοῦ Ἀλέξη
εὐρέθηκεν καὶ δὲν εὐρέθη εὐλογον διὰ νὰ πληρωθῆ ἀπὸ τὸν (.....) ὅμως
ἀδελφὲ τὸ πήραμεν εὐλογον ἐγὼ καὶ ὁ (.....) διὰ νὰ λάβῃ δέκα γρόσια
ὁ Ἀλέξης ἀπὸ τὸν (.....) καὶ νὰ ξεκόψετε ἀπὸ τὴν ὑπόθεσιν διὰ νὰ
μείνῃ (.....)

τῆ 21 Μαΐου 1828
Στεμνίτζα

ὅπου καὶ μένομεν
ὡς ἀδελφοὶ
Γεώργιος (.....)
Θεοδωράκης Κολοκωτρώνης

ΠΩΛΗΤΗΡΙΑ

1706 θεριστή πρώτη 2 18459

Τὴν σήμερον φανερώνομε ἐγὼ λά (μ) προ (ς) καὶ ἀντροῦτσος Κομνόπουλα
πως τὴν σήμερον ἐπώλησα τὸ χωράφι στὸν Ἅγιον Ἀθανάση τὸ ἐπώλησα
τοῦ Παναγιώτη Ἀσημακόπουλου ἀπὸ Ἰσαρη νὰ εἶναι ἴδιος νοικοκύρης καὶ
καθολικός νοικοκύρης (:) καὶ ἐμεῖς τὰ Κομνόπουλα νὰ εἴμαστε ξένοι καὶ ἀπό-
ξενοὶ καὶ ἐμεῖς καὶ τὰ παιδιὰ μας καὶ νὰ εἶναι νοικοκύρης καθολικός ὁ Πανα-
γιώτη (ς) ὁ Ἀσημακόπουλος καὶ γράφομε τὰ συναρα ἀποῦ πάνου εἶναι τὸ ἄγριο
στὸ λεμούλι σιμὰ ὁ σιτ.....
... ἀπουκάτου εἶναι ὁ ἄχτος καὶ διὰ πίστιν ἔδωσα τὸ παρὸν εἰς χεῖρ (ας) τοῦ
Παναγιώτη ε (μ) προστεν τῶν ὑποκάτωθεν γεγραμμένων μαρτύρω (ν) Θανάσης
σακαλῆς μαρτυροσ γιάννης κουλούρης μάρτυροσ Γεράσιμος μαρτυρῶ Παπανι-
κόλας ἔγραψα καὶ μαρτυρῶ.

(τούρκικα γράμματα)
(Τ. Σ.)

18467

1740 θεριστή πρώτη

Μὲ τὸ παρὸν γράμμα φανερώνω ἐγὼ ὁ Χουσεΐναγας (.....)
.....) πως ἐπούλησα τὸ χωράφι στὴ Κοτζιλὸ τοῦ Δημήτρη Γιαννόπουλου,
τὸ ἐπώλησα τοῦ Παναγιώτη Ἀσημακόπουλου γιὰ γρόσια (.....) ἦτοι γρό-
σια (.....) τὸ ἐπούλησα τοῦ Παναγιώτη νὰ εἶναι ἴδιος καὶ καθολικός νοικο-
κύρης καὶ ἐγὼ ὁ Χουσεΐναγας νὰ μὴν ἔχω νὰ κάμω ἀπὸ τὸ χωράφι μῆτε τὰ
παιδιὰ μου μονε νὰ εἶναι νοικοκύρης ὁ Παναγιώτης καὶ γράφω τὰ συναρα ἀποῦ
πάνω εἶναι ἄγριο ἀποῦ κάτω εἶναι ὁ Κωνσταντάκης ἀπὸ τὰ (.....) ἀπὸ δῶθε
εἶναι (.....).

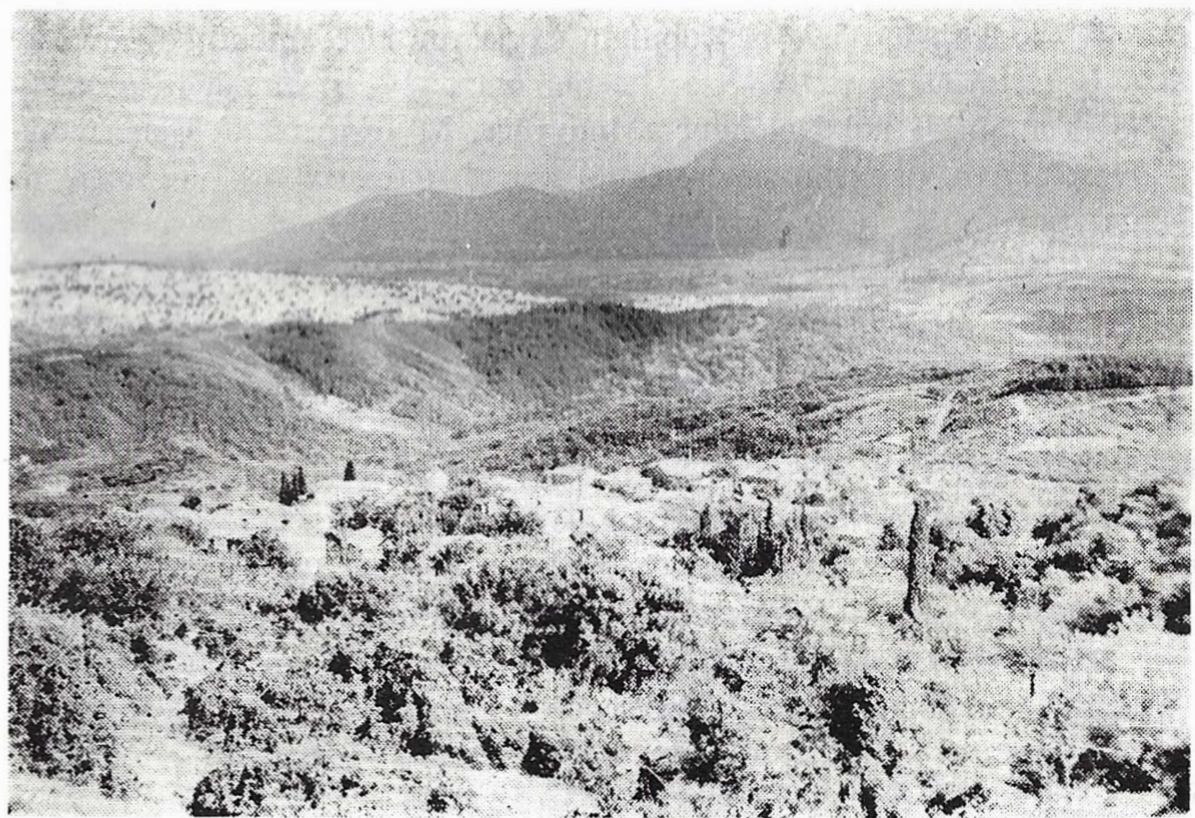
Ἔτος 1778 Μαρτίου πρώτη Μὲ τὸ παρὸν φανερώνω καὶ ὁμολογῶ ἐγὼ
Ἀμέτης Πάγες ὁ ἀπὸ τὴν Τριπολιτζὰ ἀπὸ τὴν σή-
μερον ἐπούλησα τὰ χτή (:) μὲς τοῦ Ἰσαρη () τὸ ἐπούλησα
τοῦ Παναγιώτη Ἀσημακόπουλου καὶ τοῦ () καὶ τοῦ Θα-
νάση Σώρη γρό—133— ἦτοι ἑκατὸν τριαντα τρία στὰ ὀποῖγια (.....)
ἔλαβα ἐπὶ χεῖρας μετρητὰ καὶ ὅσες σπέξες εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸ παζάρι τῆς ὁμο-
λογίας καὶ ἀπὸ τὰ (ύ) πόλοιμπα ὅσα τρέχον τοῦ σπαγῆ νὰ εἶναι (.....)
τὸν χρόνο το μαρτη εἰς αὐτὸ ἔγινε τὸ παρὸν μου εἰς τὰ (ς) χεῖρας τους γιὰ
καλὴ τους σιγούρητα.

(Τ. Σ.)

Χαληλῆς Παγες κεχαγιας τοῦ Ἰετέπεγη μαρτυρῶ
Ἰμιέρ Σπαγῆς μαρτυρῶ

1799 Γεναριου πρωτη

Τὴν σήμερο τὴ φανερω (νω) καὶ ὁμολογῶ ἐγὼ Πανάγιος τὸ χωράφι, στὸ
Τζιάση τὴ λάκκα ἀπὸ τὴ στράτα καὶ κάτω τὸ πούλησα τοῦ Παναγιώτη
Γεντεκο (υ) καὶ νὰ εἶμαι ξένος καὶ ἀπόξενος νὰ μὴν ἔχω νὰ κάμω βέβαια τὸ
(τὸ πούλησα μὲ καλῶς μαρτυρῶ Θανάση ψηλὸ μαρτυρῶ, Κόλιας Κοβελιώτης
μαρτυρῶ, Στάθης (.....) περασκονα γράφω καὶ μαρτυρῶ
ὁ Πανάγο (ς) (.....) δημητρόπουλο (ς) ἔλαβα (.....) γρό (σια) 180.



Ἀποψις τῆς «Ἑλληνίτσας» κλπ. ἀπὸ τὸ Ἰσαρι.